

PROGRAM RADA I RAZVOJA
NASTAVNOG ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO
SPLITSKO – DALMATINSKE ŽUPANIJE
ZA 2026. GODINU

Split, 2025.

1. Uvod	3
2. Služba za epidemiologiju	4
3. Služba za kliničku mikrobiologiju	11
4. Služba za zdravstvenu ekologiju	16
5. Služba za javno zdravstvo i promicanje zdravlja	42
6. Služba za školsku i adolescentnu medicinu	54
7. Služba za mentalno zdravlje	65
8. Broj i struktura zaposlenika	78
9. Plan zapošljavanja za 2026. godinu	82
10. Financijski plan za 2026. godinu	84
11. Plan informatizacija	89

1. UVOD

Djelatnost Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko – dalmatinske županije organizirana je radom sedam stručnih službi koje brinu o provođenju mjera zdravstvene zaštite i pružanju zdravstvenih usluga na području očuvanja i unapređivanja zdravlja građana, kontroli i sprečavanju zaraznih i kroničnih nezaraznih bolesti, poticanju kvalitete i praćenju uvjeta životne i radne okoline, promicanju zdravlja te zdravstvenoj zaštiti stanovništva.

U 2026. godini nastaviti će se sve aktivnosti obvezne prema *Planu i programu mjera zdravstvene zaštite*, sklopljenim ugovorima, posebnim programima i projektima.

S ciljem kontinuiranog rada na razvoju i unapređenju poslovnih procesa, nastaviti će se analiza i optimizacija radnih procesa u stručnim službama Zavoda.

U 2026. godini planira se i nastavak proširenja uslužnih djelatnosti prema zahtjevima novih zakonskih odredbi, zahtjevima tržišta i ugovorenih suradnika, što će omogućiti davanje potpunije ocjene sukladnosti i smanjivanje potreba za uslužnim analizama u vanjskim laboratorijima.

Planira se provesti predradnje, ishoditi potrebne certifikate i započeti obavljanje djelatnosti ispitivanja zdravstvenih ispitivanja bazenske vode.

VIZIJA Nastavnog Zavoda je biti lider u pružanju visokokvalitetnih javnozdravstvenih usluga.

U cilju unaprjeđenja kvalitete života promocijom zdravlja i zdravog načina života i prevencijom bolesti poštujući najviše standarde društveno odgovornog ponašanja, korisnicima pružamo najvišu razinu kvalitete po načelima zdravstvene izvrsnosti, sveobuhvatnosti, kontinuiranosti i dostupnosti čime doprinosimo izgradnji zdravijeg društva.

MISIJA Nastavnog zavoda je čuvati i promovirati zdravlje svih stanovnika i posjetitelja.

Vođeni brigom o zadovoljavanju potreba svakog korisnika, ali i šire društvene zajednice, proaktivnim pristupom, stručnošću i profesionalnošću, kontinuirano radimo na poboljšanju kvalitete naših usluga i poslovanja, pritom osiguravajući dosljednu i visokokvalitetnu javnozdravstvenu skrb na području županije.

2. SLUŽBA ZA EPIDEMIOLOGIJU

SAŽETAK DJELOKRUGA RADA

Služba za epidemiologiju NZJZ SDŽ provodi higijensko-epidemiološku zaštitu stanovništva i djeluje kroz Službu u Splitu te putem HE ispostava na području cijele Splitsko-dalmatinske županije (Trogir, Sinj, Imotski, Makarska/Vrgorac, Omiš, Supetar na otoku Braču, Jelsa na otoku Hvaru, Vis na otoku Visu). Djelatnosti Službe su najvećim dijelom definirane zakonskom regulativom (Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, Zakon o zdravstvenoj zaštiti, niz različitih pravilnika).

PROGRAM RADA

Djelokrug rada obuhvaća poslove primarne i sekundarne prevencije zaraznih i kroničnih nezaraznih bolesti, te u tu svrhu u Službi se prikupljaju i analiziraju podatci o kretanju zaraznih bolesti prema prijavama pojedinačnih oboljenja ili epidemija koje pristižu iz ordinacija primarne zdravstvene zaštite, iz bolnica i laboratorija, kao i podatci o kroničnim nezaraznim bolestima visokoga javnozdravstvenog prioriteta. Djelatnici Službe planiraju i obavljaju poslove nadzora nad pojedincima i grupama (temeljem prikupljenih podataka i kontinuiranim epidemiološkim praćenjem) kod kojih je izražen visok rizik obolijevanja od zaraznih i kroničnih nezaraznih bolesti. Sudjeluju u izradi i provedbi pojedinih programa od javnozdravstvenog interesa u redovnim i izvanrednim prilikama. Epidemiolozi i drugi zdravstveni djelatnici kontinuirano rade na zdravstvenom prosvjećivanju opće populacije i posebno ugroženih skupina. U okviru nadležnosti predlažu se operativni postupci u cilju zaštite zdravlja ljudi kod higijensko-epidemioloških indikacija sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti i drugim propisima iz područja zaštite zdravlja ljudi i zaštite okoliša. U higijensko-epidemiološku djelatnost pripada i provođenje preventivne odnosno preekspozicijske antirabične profilakse (PrEP) protiv bjesnoće osoba koje su po svom poslu izložene riziku bjesnoće, provođenje postekspozicijske antirabične profilakse (PEP) za sve osobe u kojih je za to prethodno postavljena indikacija. Služba za epidemiologiju provodi neobavezna cijepljenja odraslih osoba i djece (cijepljenja koja nisu obuhvaćena obveznim Programom cijepljenja), uz izdavanje potvrde o cijepljenju, odnosno međunarodnog certifikata o cijepljenju (za putnike). Sve bolesti protiv kojih se u Republici Hrvatskoj cijepi u Programu obveznog cijepljenja su javnozdravstveni prioriteti, zbog težine bolesti, mogućih komplikacija ili smrti od tih bolesti. Zahvaljujući Programu cijepljenja ovih bolesti ili više nema ili su reducirane za 94 – 95% za razliku od morbiditeta koji smo registrirali u razdoblju kada nije bilo⁴ cijepljenja. Odjel za nadzor nad obveznim cijepljenjem je sastavni dio Službe za epidemiologiju

te prema zakonskim obvezama RH, Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, Pravilniku o načinu provođenja imunizacije, seroprofilakse, kemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se podvrgavaju toj obavezi, Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, provodi zadane mjere u sprječavanju i suzbijanju zaraznih bolesti. Zarazne bolesti koje podliježu obvezi prijavljivanja navedene su u Listi zaraznih bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku (NN 60/14, 28/20 i 73/22), a epidemija zarazne bolesti definirana je Zakonom o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN 79/07, 113/08, 43/09, 22/14, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20 i 143/21). U Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti propisan je i zdravstveni nadzor za određene kategorije stanovništva.

Lista zaraznih bolesti uključuje 101 zaraznu bolest koja se u Hrvatskoj obvezno prijavljuje, a Listom su obuhvaćene i bolesti koje podliježu obavezi prijavljivanja i u Europskoj Uniji. Kako u Europi, tako i u Republici Hrvatskoj cjelokupni nadzor nad zaraznim bolestima predstavlja javnozdravstveni prioritet. Iako je epidemiološka situacija u vezi sa zaraznim bolestima relativno povoljna u Republici Hrvatskoj, ona se neprovođenjem preventivnih i protuepidemijskih mjera može promijeniti, te se mogu vratiti i one bolesti kojih u Republici Hrvatskoj nema, a bolesti koje su sada pod kontrolom mogu ugroziti čitavo stanovništvo. Zdravstveni nadzor putnika u međunarodnom prometu zahtijeva kontinuirano epidemiološko praćenje radi mogućnosti unosa zaraznih bolesti, a obuhvaća vršenje zdravstvenih pregleda osoba pri ulasku u RH, ako dolaze iz područja u kojima ima određenih zaraznih bolesti pri čemu su prvenstveno propisani pregledi na koleru i malariju. Nadzor nad zaraznim bolestima proglašen je najvećim javnozdravstvenim prioritetom u Europskoj uniji Deklaracijom Europskog Parlamenta iz 1998. godine (No. 2/19/98/EC). Svjetska zdravstvena organizacija (Europski Ured SZO u Kopenhagenu) isto je tako svojim dokumentima proglasio nadzor nad zaraznim bolestima u Europi prioritetnim javnozdravstvenim poslom (WHO Grottaferatta 2000 Consensus Meeting on Surveillance of Infectious Diseases, Lyon 2002. Natural and intentional epidemic risks in Europe: Strengthening alert mechanism). Također, djelatnici MORH-a se obavezno javljaju u Epidemiološku službu prije odlaska u međunarodne misije radi zaštitne imunizacije, a po povratku radi zdravstvenog nadzora.

Kao dio redovnog rada, omogućeno je savjetovanje svim zainteresiranim osobama u svezi cijepljenja djece ili odraslih osoba. Kontinuirano se nadzire provedba Programa obveznog cijepljenja, planiranje cijepljenja, naručivanje, skladištenje, evidentiranje i distribuiranje cjepiva svima koji su uključeni u provedbu cijepljenja; prati se i koordinira dinamika cijepljenja, rade će se mjesečne i godišnje evidencije, analize i izvješća; prikupljaju se i analiziraju nuspojave; te će se intervenirati prema potrebi. Također se redovito zaprimaju, skladište, evidentiraju i izdaju sva druga cjepiva koja se koriste prema epidemiološkim indikacijama (cjepivo protiv gripe, bjesnoće, žute groznice...). Služba za epidemiologiju NZJZ SDŽ je ovlaštena od strane Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske za provođenje cijepljenja protiv žute groznice; ono je jedino obvezno cijepljenje prema Međunarodnom sanitarnom pravilniku (WHO, 2005).

U Službi je 13 epidemioloških timova ugovorenih sa HZZO-om (nositelj tima je liječnik specijalist epidemiologije, a članovi tima su sanitarni inženjer i sanitarni tehničar). Redovito se provodi i rad u pripravnosti (24/7) epidemiologa, također prema važećoj zakonskoj regulativi. U Službi je dio poslova i svakodnevnih aktivnosti usmjeren na prevenciju kroničnih masovnih bolesti pa je Odjel za epidemiologiju i prevenciju zloćudnih novotvorina uključen u Provedbu Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka dojke kao i Provedbu Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka debelog crijeva.

U okviru Službe djeluje i Odsjek za DDD, koji je posebno važan u segmentu provođenja preventivne DDD (nadzor i planovi) te protuepidemijskih mjera. U 2026. godini Odsjek za DDD će provoditi i nove usluge kao što je dezinfekcije cjevovoda koje do sad nismo imali u ponudi. Svakodnevno se zaprimaju stolice i obavljaju liječnički pregledi osoba pod zdravstvenih nadzorom (sanitarne iskaznice) te se održavaju Tečajevi higijenskog minimuma prema rasporedu.

Djelatnosti Službe su najvećim dijelom definirane zakonskom regulativom (Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, Zakon o zdravstvenoj zaštiti, niz različitih pravilnika).

Neprekidno se pojavljuju nove zarazne bolesti, ali su i nadalje prisutne već odavno poznate infekcije pa se tako redovito vrše epidemiološki nadzori kod pojave poznate legionarske bolesti (jedan od najvećih prioriteta za epidemiološku službu, pogotovo ako se pojavi u epidemijskom obliku jer može imati visoku smrtnost), antraks, HIV/AIDS, visoko rezistentne tuberkuloze, kravljeg ludila ili bovine spongiformne encefalopatije, ptičje gripe, i mnogih drugih bolesti koje zahtijevaju stalni preventivni i protuepidemijski angažman epidemiologa. Tuberkuloza, čiji morbiditet je u zemlji još uvijek relativno visok, iako u regresiji, regulirana je posebnim Naputkom za sprječavanje i suzbijanje tuberkuloze (HZJZ 2010, te s čitavim nizom opsežnih epidemioloških preventivnih i protuepidemijskih akcija koje se redovito provode. U svrhu sprječavanja i nadzora nad TBC-om odgovorni odjel aktivno provodi traženje kontakata oboljelih kao i stavljanje pod zdravstveni nadzor istih, te s posebnom pažnjom epidemiološki, prema traženju i u suradnji s policijom RH, kao potencijalne izvore bolesti, obrađuje prema epidemiološkoj indikaciji strane radnike na području SDŽ. Svake godine se planira obilježavanje Dana borbe protiv tuberkuloze, ali i te drugih javnozdravstvenih tema prema kalendaru zdravlja kao i dodatno tiskanje edukativnih brošura.

Radi smanjenja broja oboljelih s komplikacijama gripe i smrti od gripe, svake se godine rizične skupine stanovnika cijepi protiv gripe. I u 2026. godini predviđeli smo nabavku veće količine cjepiva za sezonu gripe 2026/2027 zbog pojačanog interesa javnosti za cijepljenje protiv gripe. U sezoni 2025/2026 distribuirano je za našu županiju 37000 doza trovalentnog cjepiva.

Nadzor nad zaraznim bolestima proglašen je najvećim javnozdravstvenim prioritetom u Europskoj uniji Deklaracijom Europskog Parlamenta iz 1998. godine (No. 2/19/98/EC). Svjetska₆ zdravstvena organizacija (Europski Ured SZO u Kopenhagenu) isto je tako svojim dokumentima

proglasio nadzor nad zaraznim bolestima u Europi prioritarnim javnozdravstvenim poslom (WHO Grottaferatta 2000 Consensus Meeting on Surveillance of Infectious Diseases, Lyon 2002. Natural and intentional epidemic risks in Europe: Strengthening alert mechanism). Stoga se i profesionalni vojnici u MORH-u obavezno javljaju u epidemiološku Službu prije odlaska u međunarodne misije radi zaštitne imunizacije, a po povratku radi zdravstvenog nadzora.

Program zaštite od spolnih bolesti dio je redovitog Programa mjera zdravstvene zaštite, a u njegovom izvršenju sudjeluju sve razine zdravstvene zaštite. Praćenje i procjena aktualnog stanja spolno prenosivih bolesti (u daljnjem tekstu: SPB) u Republici Hrvatskoj provodi se u okviru sustavnog nadzora nad zaraznim bolestima u cijeloj zemlji. Iako promatrajući po skupinama, SPB koje se obavezno prijavljuju čine malen udio u ukupnom broju prijavljenih zaraznih bolesti, one imaju veliko javnozdravstveno značenje. Odjel koji se bavi praćenjem krvlju i spolno prenosivim bolestima aktivno traži oboljele osobe, prvenstveno oboljele od hepatitisa B, C i HIV-a, testiraju se kontakti tih osoba te se epidemiološki prati situacija na području naše županije. Besplatno i anonimno testiranje na HIV i virusne hepatitise B i C dostupno je svakog radnog dana u Epidemiološkoj ambulanti putem Savjetovališta za HIV i virusne hepatitise. Redovito se tijekom godine organiziraju različite promotivne aktivnosti u svrhu obilježavanja važnijih datuma kao što su Svjetski dan HIV/AIDS-a i Svjetski dan svjesnosti o hepatitisu B i C. Medijskim istupima se nastoji smanjiti predrasude i stigme prema oboljelim osobama te se posebno vodi računa o suradnji sa udrugama koje bave oboljelima kao što su to Help i HULOH HEPATOS. Informiranje, savjetovanje i edukacija stanovništva o zdravim životnim navikama, kao i utvrđivanje čimbenika rizika i identifikacija visoko-rizičnih skupina provodi se putem rada u Savjetovalištu za prevenciju kroničnih masovnih bolesti (uglavnom terenski rad). Kontinuirano se radi na provedbi medijskih aktivnosti s ciljem povećanja odaziva populacije uključene u Programe ranog otkrivanja raka. Odjel za epidemiologiju i prevenciju bolesti srca i krvnih žila uključen je u praćenje epidemioloških pokazatelja te analiza smrtnosti i pobola od srčano-žilnih bolesti u Splitsko-dalmatinskoj županiji kao i obilježavanje posebnih datuma npr. Dan crvenih haljina posvećen prevenciji moždanog udara u žena, te Svjetski dan srca. Odjel za epidemiologiju i prevenciju ozljeda provodi kontinuirano praćenje i nadzor javnozdravstvenih indikatora ozljeđivanja (smrtnost i pobol), identifikaciju i procjenu rizičnih čimbenika ozljeđivanja, epidemiološko praćenje i procjenu prevalencije, težine i ishoda ozljeđivanja kao i preventivne projekte usmjerene na mlade u prometu. Sudjelovanje na edukacijama kontinuiranog stručnog usavršavanja, kao i na stručno-znanstvenim skupovima svih djelatnika Službe je također važan dio rada. U 2026. godini će se održati 3. hrvatski epidemiološki dani u Supetru na Braču, čiji su suorganizatori HED i NZJZ SDŽ (Služba za epidemiologiju) uz sudjelovanje djelatnika službe na drugim stručnim skupovima, a prema financijskim mogućnostima NZJZ SDŽ.

Za unaprjeđenje svakodnevnog rada Službe u 2026. godini neophodno je dovršenje implementacije novog informatičkog sustava vezano uz epidemiološku ambulantu odnosno, distribuciju cjepiva. Nužno je uvođenje mogućnosti spajanja na CEZIH sustav (HZZO i MIZ)

Epidemioloških službi u cijeloj Hrvatskoj radi što boljeg provođenja higijensko-epidemiološke zaštite stanovništva.

Planirani prihodi po izvorima:

- HZZO – Ugovor o provođenju djelatnosti higijensko epidemiološke zaštite
- Usluge na tržištu.

ZAKONSKA PODLOGA NA KOJOJ SE ZASNIVA PROGRAM RADA SLUŽBE

Zakon o zdravstvenoj zaštiti (NN 100/18, 125/19, 119/22, 156/22, 33/23, 36/24, 102/25)

Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20, 143/21)

Lista zaraznih bolesti čije je sprječavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku (NN 60/14)

Dopuna liste zaraznih bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku (NN 73/22)

Pravilnik o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba pod zdravstvenim nadzorom (NN 116/18)

Pravilnik o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba koje su kliconoše ili se sumnja da su kliconoše određenih zaraznih bolesti (NN 116/18)

Pravilnik o načinu provođenja imunizacije, seroprofilakse, kemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se moraju podvrgnuti toj obvezi (NN 103/13, 144/20, 133/22)

Pravilnik o načinu i programu stjecanja potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane (NN 116/18, 09/20)

Pravilnik o načinu i programu stjecanja potrebnog znanja o sprečavanju zaraznih bolesti (NN 116/18)

Pravilnik o načinu provedbe obvezatne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (NN 35/07, 79/07 i 76/12)

Pravilnik o kontroli parametara kućne vodoopskrbne mreže potrošača i drugih sustava od javnozdravstvenog značaja te planu i programu edukacije svih dionika (NN 43/24)

USKLAĐENOST CILJEVA, STRATEGIJE PROGRAMA S DOKUMENTIMA DUGOROČNOG RAZVOJA

Ciljevi i strategija navedeni u programu odnosno planu rada su usklađeni s dokumentima dugoročnog razvoja kao što je Nacionalni plan razvoja zdravstva za razdoblje od 2021. do 2027. godine (NN 147/21).

IZVJEŠTAJ O POSTIGNUTIM CILJEVIMA I REZULTATIMA PROGRAMA TEMELJENIM NA POKAZATELJIMA USPJEŠNOSTI U PRETHODNOJ GODINI

Služba je u razdoblju od siječnja do rujna 2025. godine kroz različite programe prevencije i suzbijanja zaraznih bolesti kontinuirano obavila slijedeće epidemiološke aktivnosti:

Broj osoba pod zdravstvenim nadzorom - sanitarne iskaznice - 47 562

Broj osoba/polaznika Tečaja higijenskog minimuma - 6 906

Broj pacijenata u Epidemiološkoj ambulanti - 4 672

Broj korisnika usluga Savjetovališta za besplatno i anonimno testiranje na HIV i virusne hepatitise - 212

Broj korisnika usluga Savjetovališta (savjetovanja o cijepljenju) – 115

Broj upisanih i obrađenih prijava zaraznih bolesti - 13 414

Epidemiološke intervencije na terenu – 47

Terenski rad djelatnika (intervencije, preventivne mjere) Odsjeka za DDD - 3 766

Implementacija HACCP sustava - završeno 179 objekata

Broj poslanih poziva za Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke – 31 152

Broj poslanih poziva za Nacionalni program ranog otkrivanja raka debelog crijeva - 11 716

Naturalni pokazatelji aktivnosti i predviđanja za slijedeću godinu (broj zdravstvenih usluga do 30.09.2025./planirani broj za 2026. godinu):

Broj osoba pod zdravstvenim nadzorom - sanitarne iskaznice 44 776 / 45 000

Broj osoba/polaznika Tečaja higijenskog minimuma-8 080 / 8 200

Broj pacijenata u Epidemiološkoj ambulanti-3 462 / 5 000

Broj korisnika usluga Savjetovališta za besplatno i anonimno testiranje na HIV i virusne hepatitise -181 / 200

Broj korisnika usluga Savjetovališta (savjetovanja o cijepljenju) – 176 / 180

Broj upisanih i obrađenih prijava zaraznih bolesti – 10 804 / 13 000

Epidemiološke intervencije na terenu – 69 / 60

Terenski rad djelatnika (intervencije, preventivne mjere) Odsjeka za DDD -3 040 / 4 000

Implementacija HACCP sustava -201 objekt / 250 objekata

Broj poslanih poziva za Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke – 28 307 / 30 000

Broj poslanih poziva za Nacionalni program ranog otkrivanja raka debelog crijeva – 200 / nepoznato. Napomena: program je tijekom 2025. godine u mirovanju jer se očekuje prijelaz na novi imunohistokemijski test, nepoznato je kad će se uvesti i nastaviti, ovisi o MIZ.

3. SLUŽBA ZA KLINIČKU MIKROBIOLOGIJU

SAŽETAK DJELOKRUGA RADA

Služba za kliničku mikrobiologiju obavlja mikrobiološku djelatnost u dijagnostici zaraznih bolesti: respiratornog, mokraćnog, spolnog i probavnog sustava, kože i sluznica, dijagnostike parazitoza i mikoza, serološke i molekularne dijagnostike. Za rad je organizirana u 9 mikrobioloških timova kojima rukovodi liječnik specijalist medicinske mikrobiologije.

Osim redovitog rada, Služba je uključena u sustav vanjske kontrole kvalitete rada (UK NEQAS) kao i u rad Odbora za praćenje rezistencije na antibiotike u Hrvatskoj pri Akademiji medicinskih znanosti Hrvatske (AMZH).

Djelatnici Službe sudjeluju u obrazovanju zdravstvenih radnika, održavaju nastavu na različitim fakultetima Sveučilišta u Splitu te provode stručna i znanstvena istraživanja iz područja kliničke mikrobiologije.

PROGRAM RADA

Služba za kliničku mikrobiologiju će u 2026. godini raditi sljedeće poslove:

- Obrada uzoraka za pretrage ugovorene s HZZO-om
- Obrada uzoraka za Sistematske preglede „bijelog osoblja, koji se naplaćuju u Službi za Epidemiologiju
- Obrada uzoraka za Anonimno testiranje na HIV i Hepatitis, koji se naplaćuju u Službi za Epidemiologiju
- Obrada uzoraka za „privatne pacijente i privatne ordinacije“, koji se naplaćuju direktno od tih korisnika
- Sve ostale poslove iz djelokruga rada Službe a sukladno potrebama s obzirom na epidemiološku situaciju i provođenje programa probira

Planirani prihodi u 2026. po izvorima:

- Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza i prihodi od participacija
- Prihodi od pružanja usluga na tržištu (provođenja mikrobioloških usluga na tržištu)

ZAKONSKA PODLOGA NA KOJOJ SE ZASNIVA PROGRAM RADA SLUŽBE

- Zakon o zdravstvenoj zaštiti (NN 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 154/11, 12/12, 35/12, 70/12, 144/12 i 84/13)
- Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN 79/07 i 113/08)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN 130/17)
- Pravilnik o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba pod zdravstvenim nadzorom (NN 116/18).

IZVJEŠTAJ O POSTIGNUTIM CILJEVIMA I REZULTATIMA TEMELJENIM NA POKAZATELJIMA USPJEŠNOSTI U PRETHODNOJ GODINI

- Odjel za dijagnostiku infekcija mokraćnog sustava i tuberkuloze
Urinokultura - Broj uzoraka - 60662
Broj pretraga - 60662
- Odjel za dijagnostiku infekcija dišnog sustava i infekcija kože i sluznica
Kultura- Brisevi (nos, ždrijelo, uho, konjunktiva, rana, iskašljaj) –
Broj uzoraka - 14552
Broj pretraga - 14553
Antigenski testovi - Broj uzoraka - 2537
Broj pretraga - 2920
- Odjel za dijagnostiku infekcija spolnog sustava
Kultura- Brisevi (cerviks, vagina, vulva, uretra), ejakulat –
Broj uzoraka - 12931
Broj pretraga - 12931
Urogenitalne mikoplazme- kultura –
Broj uzoraka - 677
Broj pretraga - 677

- Odjel za serološku dijagnostiku
 - Serum - Broj uzoraka - 10038
 - Broj pretraga - 33957
- Odjel za dijagnostiku infekcija probavnog sustava
 - Kultura - Broj uzoraka - 7958
 - Broj pretraga - 17629
 - Antigenski testovi – H. pylori, C. difficile, EHEC, Norovirus, Rota/adenovirus
 - Broj uzoraka- 10916
 - Broj pretraga - 12328
 - Molekularni testovi – gastrointestinalni virusni patogeni i C. difficile
 - Broj uzoraka - 916
 - Broj pretraga - 2328
- Odjel za mikološku, parazitološku i molekularnu dijagnostiku
 - Paraziti - mikroskopija: Broj uzoraka - 10342
 - Broj pretraga - 10342
 - Paraziti –EIA: Broj uzoraka - 34
 - Broj pretraga - 34
 - Paraziti- molekularna (uključujući Leishmania):
 - Broj uzoraka - 339
 - Broj pretraga - 339
 - Mikološki:
 - Broj uzoraka - 4177
 - Broj pretraga - 4177
- Odjel za molekularnu dijagnostiku
 - Spolno-prenosive infekcije:
 - Broj uzoraka - 8362
 - Broj pretraga - 51910
 - HPV:
 - Broj uzoraka - 3354
 - Broj pretraga - 20124
 - Respiratorni uzorci:
 - Broj uzoraka - 18823
 - Broj pretraga - 119663

- Ostalo (HBV, HCV, VZV, HSV, Mumps, Morbili):

Broj uzoraka - 147

Broj pretraga - 183

NATURALNI POKAZATELJI I PREDVIĐANJE ZA 2026. GODINU

BROJ UZORAKA / PRETRAGA PO RADILIŠTIMA 1.1.2025. do 30.9.2025.:

- URINI:

Bakteriološki: 46876 uzoraka / 46876 pretraga

- SPOLNI SUSTAV:

Bakteriološki: 9336 uzoraka / 9336 pretraga

Urogenitalne mikoplazme kultura: 454 uzoraka / 454 pretraga

- STOLICE:

Bakteriološki i virusološki: 16409 uzoraka / 38296 pretraga

- PARAZITI I GLJIVE:

Leishmania: 6 uzoraka / 6 pretraga

EIA: 283 uzorka / 847 testova

Paraziti: 7960 uzoraka / 7960 pretraga

Gljive: 3482 uzorka / 3482 pretrage

- RESPIRATORNI, RANE I SLUZNICE:

Bakteriološki: 9263 uzoraka / 9264 pretrage

Antigenski testovi: 1152 / 1237 pretraga

- SEROLOGIJA:

7687 uzoraka / 25511

- MOLEKULARNA:

Spolno prenosive infekcije: 5958 uzoraka / 39455 testova

HPV: 2230 uzoraka / 20908 testova

Respiratorni panel: 7231 uzoraka / 14014 pretraga

Ostalo (HBV, HCV, VZV, Mumps, Ospice): 62 uzorka / 105 pretraga

U 2026. godini Služba za kliničku mikrobiologiju planira nastaviti s primjenom postojećih laboratorijskih postupaka koji osiguravaju prioritet Službe, a to je održavanje visoke razine kvalitete analitičkog procesa, dosljedno provođenje kontrole kvalitete i unaprjeđenje internih procedura kada je to potrebno radi optimizacije rada.

Planirani program rada usmjeren je na daljnje osiguravanje stručne i konzistentne laboratorijske dijagnostike infekcija, održavanje profesionalne suradnje sa zdravstvenim djelatnicima s kojima Zavod surađuje te trajnu usklađenost s europskim i nacionalnim standardima dobre laboratorijske prakse.

Također, u 2026 godini planiramo unaprjeđenje dijagnostičkih postupaka nabavom MALDI- TOF uređaja za identifikaciju mikroorganizama. Osoblje se kontinuirano educira, prati novosti i smjernice u dijagnostici najčešćih kao i emergentnih patogena te po potrebi prilagođava dijagnostičke metode i instrumente za provođenje dijagnostike.

4. SLUŽBA ZA ZDRAVSTVENU EKOLOGIJU

SAŽETAK DJELOKRUGA RADA

Djelatnost Službe za zdravstvenu ekologiju je multidisciplinarna, u njen rad su uključeni stručnjaci različitih profila (liječnici, magistri kemije, magistri prehrambenog inženjerstva, magistri nutricionizma, biolozi, veterinari, magistri sanitarnog inženjerstva).

Većina ispitnih laboratorija u Službe akreditirana je prema zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17025 u području ispitivanja hrane, voda, otpada, eluata otpada, vanjskog zraka, emisije onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora, predmeta opće uporabe, mikrobiološke čistoće objekata, akustička ispitivanja, uzorkovanje voda i ispitivanja fizikalno-kemijskih parametara mikrobioloških podloga.

Prateći zahtjeve tržišta, izmjene zakonskih propisa uvode se nove tehnike i metode ispitivanja. Služba je prvi puta akreditirana 2009. godine. Područje akreditacije kontinuirano se proširuje u skladu s mogućnostima i zahtjevima tržišta. Laboratoriji Službe nositelji su ovlaštenja nadležnih ministarstava.

Služba za zdravstvenu ekologiju obuhvaća skup međusobno povezanih procesa kojima se praćenjem, ispitivanjem i procjenom čimbenika okoliša osigurava zaštita zdravlja stanovništva i održivost okoliša.

U skladu s Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije, rad Službe je organiziran kroz devet Odjela:

1. Odjel za kemijske analize hrane i predmeta opće uporabe (I)
2. Odjel za kemijske analize voda (II)
3. Odjel za ispitivanje zraka, otpada, tla i buke (III)
4. Odjel sanitarne mikrobiologije (IV)
5. Odjel opće zdravstvene ekologije (V)
6. Odjel za unapređenje prehrane i održivost (VI)
7. Odjel za kontrolu sterilnosti i sterilizacije (VII)
8. Odjel za procjenu rizika utjecaja čimbenika okoliša na zdravlje (VIII)
9. Odjel za mikrobiološke podloge i sterilizaciju (IX).

Odjel za kemijske analize hrane i predmeta opće uporabe

Prema sistematizaciji radnih mjesta Odjel za kemijske analize hrane i predmeta opće uporabe sastoji se od četiri odsjeka: Odsjek za kvalitetu hrane pri kojem djeluje Panel za senzorsku ocjenu djevičanskih maslinovih ulja; Odsjek za tekućinsku kromatografiju, Odsjek za plinsku kromatografiju, Odsjek za atomsku apsorpcijsku spektrometriju.

Djelokrug rada Odjela je:

1. Ispitivanje hrane, hrane za životinje i predmeta opće uporabe na parametre zdravstvene ispravnosti i kvalitete. U sklopu zdravstvene ispravnosti provode se analize prisutnosti metala i metaloida, pesticida, analize aditiva, prisutnosti prirodnih toksina (histamin, mikotoksini), alergena (gluten).
2. Provjera pokazatelja kvalitete i eventualne patvorenosti različitih vrsta hrane sukladno odgovarajućim uredbama EU, direktivama EU i pravilnicima RH.
3. Provjera zdravstvene ispravnosti predmeta opće uporabe izrađenih od različitih materijala (plastični, metalni, tekstilni) provodi se različitim metodama sukladno zakonskim propisima.
4. Provjera zdravstvene ispravnosti i određivanje kemijske stabilnosti kozmetičkih proizvoda, te izrada izvješća o sigurnosti
5. Analiza cjelodnevnih obroka radi procjene kvalitete prehrane u različitim objektima (vrtići, škole, domovi za starije, vojska, zatvor) prema važećim specifičnim pravilnicima i preporukama
6. Odjel je od 2009 godine akreditiran sukladno normi HRN EN ISO/IEC 17025 kao ispitni laboratorij i u tom razdoblju akreditirana su 32 postupka sa velikim brojem analiza u različitim matriksima hrane i kozmetičkih proizvoda, u fiksnom i fleksibilnom području akreditacije.
7. Na Odjelu rade stručnjaci različitih profila, koji u analizama primjenjuju klasične kemijske tehnike, te sofisticirane instrumentalne tehnike (AAS, UV-VIS, IR, HPLC, GC, LC MSMS).
8. Nastavni zavod za javno zdravstvo SDŽ djeluje kao nastavna baza Sveučilišta u Splitu, te sukladno tomu, zaposlenici Odjela sudjeluju u nastavi na Fakultetu zdravstvenih znanosti i Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Također rade i kao mentori maturantima Prirodoslovne škole u Splitu.

Program rada Odjela

1. Sudjelovanje u državnom monitoringu na području kvalitete hrane iz područja akreditacije i ovlaštenja u suradnji s Državnim inspektoratom RH (maslinova ulja, bučina ulja, med)
2. Provedba monitoringa hrane i POU u suradnji sa Splitsko dalmatinskom županijom
3. Provedba monitoringa kvalitete hrane na splitskim tržnicama u suradnji s Gradom, obzirom da su tržnice pod gradskom nadležnošću
4. Suradnja s certificirajućim kućama (Bitechnicon i Bureau Veritas) na području kontrole proizvoda zaštićene izvornosti (ZOI) i zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla (ZOZP)
5. Kontrola kvalitete i zdravstvene ispravnosti proizvoda za različite poslovne partnere sukladno ugovorima
6. Kontrola kvalitete cjelodnevnih obroka u dječjim vrtićima, školama, domovima za starije sukladno ugovorima
7. Provedba različitih analiza hrane, kozmetike i drugih predmeta opće uporabe sukladno zahtjevima stranaka
8. Aktivnosti u području analitike maslinovih ulja potrebnih za prijavu kao referentni laboratorij
9. U suradnji s Odjelom opće zdravstvene ekologije uspostaviti nadzor nad kvalitetom prehrane u privatnim domovima za starije osobe. Trenutno se nadzor provodi samo u dva doma za starije i nemoćne u vlasništvu županije i dva privatna doma. U Županiji trenutno djeluje oko 50 tak privatnih domova.

Zakonska podloga na kojima se zasniva program rada Odjela

Svi postupci u sklopu rada Odjela za kemijske analize hrane i POU provode se temeljem više zakonskih propisa i ovlaštenja nadležnih tijela:

1. Zakon o zdravstvenoj zaštiti (NN 100/18; 125/19; 147/20; 119/22; 33/23; 36/24; 102/25),
2. Zakon o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja (NN 52/2021)
3. Rješenje Ministarstva poljoprivrede (Kl: UP/I-320-21/25-01/22; Ur.br: 525- 06/216-25- 3, od 4.6.2025.) o ovlašćivanju panela za senzorsku analizu djevičanskih maslinovih ulja
4. Odluka o imenovanju laboratorija za provedbu analiza maslinovog ulja; Ministarstvo poljoprivrede (Kl: 322-01/16-01/846; Ur.br: 525- 10/0766-17-15)

5. Odluka o imenovanju laboratorija za provedbu analiza kvalitete bučinog ulja; Ministarstvo poljoprivrede (Kl: 322-01/17-01/651; Ur.br: 525- 10/0766-17-2)
6. Rješenje Ministarstva poljoprivrede (Kl: UP/I-322-01/19-01/03; Ur.br: 525- 10/1304- 21-7) o ovlašćivanju za provođenje analiza hrane, hrane za životinje, prirodnih mineralnih, prirodnih izvorskih i stolnih voda
7. Rješenje Ministarstva zdravstva (Kl: UP/I541-02/20-03/09; Ur.br: 534-03-3- 2/2-21-05, za obavljanje analiza kozmetičkih proizvoda

Usklađenost ciljeva, strategije programa s dokumentima dugoročnog razvoja

1. Ministarstvo zdravstva u Nacionalnom planu razvoja zdravstva za razdoblje od 2021. do 2027. prepoznalo je nepravilnu prehranu kao jedan od značajnih javnozdravstvenih problema.
2. Obzirom na sve veću pojavnost posljedica nepravilne prehrane već u ranoj životnoj dobi potrebno je uključiti sve dječje vrtiće u kontrolu kvalitete prehrane. Većina organizacija kojima su osnivači županija ili grad provodi kontrolu, ali dio privatnih vrtića nije uključen.
3. Također, potrebno je u kontrole uključiti domove za starije, jer većina privatnih domova nema nikakav nadzor nad kvalitetom prehrane.
4. Nacionalni plan službenih kontrola Republike Hrvatske, izrađen je u skladu sa zahtjevima Uredbe (EU) 2017/625 Europskog Parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani. Zajednički su ga izradili Ministarstvo poljoprivrede, Državni inspektorat Republike Hrvatske, Ministarstvo zdravstva i Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu kao nadležna tijela koja sudjeluju u osiguranju sustava sigurnosti hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja te biljnog zdravstva.
5. U sklopu nacionalnog plana službenih kontrola provodi se kontrola kvalitete hrane na tržištu sukladno zakonskim propisima, te kontrola kvalitete hrane sukladno specifikacijama za proizvode u kategorijama ZOI i ZOZP. Provjeru obavlja poljoprivredna inspekcija Državnog inspektorata, te kontrolna tijela.
6. Ministarstvo poljoprivrede uspostavilo je i dobrovoljni Nacionalni sustav kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Sustav omogućava stavljanje na tržište proizvoda sa dodanom kvalitetom proizvoda koja potječe iz različitih faktora (specifičan način proizvodnje, kvaliteta sirovine i/ili konačnog proizvoda). Proizvodi moraju udovoljavati specifikacijama za pojedinu vrstu hrane, a provjeru obavljaju kontrolna tijela.

U Tablici 1. vidljiv je trend povećanja broja uzoraka (14,7 % u 2024., odnosno 16 % u 2025. godini) u odnosu na prošle godine. Razvojem novih metoda i njihovom akreditacijom, zaokružili smo potrebne analize za određene vrste hrane, čime smo privukli nove klijente, koji žele cjelokupnu provjeru svojih proizvoda obaviti u jednom laboratoriju (Sardina d.o.o, Biokruh d.o.o.).

Tablica 1. Izvještaj o postignutim ciljevima i rezultatima: usporedba 2023. -2025.

Tražitelj usluge	2023	2024	2025 (do 07.12.)
Ukupno broj uzoraka	1952	2239	2597
Obroci iz ustanova	584	618	622
DIRH	37	41	44
Županijski monitoring	248	182	112
Tržište	1024	1334	1809

Povećanje broja uzoraka je rezultat nabave nove opreme i razvoja novih metoda prema zahtjevima tržišta. Jedan od primjera je nabavka LCMS MS-a, koja je omogućila uvođenje novih analiza; akrilamid čije ispitivanje je postalo sastavni dio većine ugovora sklopljenih sa proizvođačima hrane i gostiteljske objekte. Nabavka aparata omogućila je i uvođenje analize pesticida, čime se smanjuju troškovi podugovaranja jer se sada pesticidi koji se rade na LCMSMS-u analiziraju u našem laboratoriju.

Planovi i predviđanja za 2026 godinu

1. Nastaviti sve dosadašnje aktivnosti i pratiti trendove izmjena zakonskih propisa kako bi se na vrijeme uvele nove metode analize
2. Potrebno je povećati napore za proširenje ugovora sa privatnim domovima za starije osobe i uvođenjem nadzora nad kvalitetom obroka
3. Planiran je razvoj i akreditacija novih metoda u području predmeta opće uporabe, obzirom da zakonski propisi postaju sve zahtjevniji i traže sve veći broj parametara zdravstvene ispravnosti, naročito specifičnu migraciju teških metala u plastičnoj ambalaži i predmetima. Međutim, kako bi realizirali ove planove, potrebna je nabava novog

instrumenta za određivanje teških metala (ICP-MS) obzirom da stari AAS ne može postići dovoljnu preciznost niti mjeriti niske koncentracije koje uredbe zahtijevaju, a ne može niti određivati sve potrebne metale.

4. U suradnji sa SDŽ i Gradom Splitom pokrenuti projekt kontrole kvalitete na gradskim tržnicama kojim bi se pratila kvaliteta i zdravstvena ispravnost proizvoda domaćih proizvođača. Slične aktivnosti provedene su u drugim gradovima i postigla su se vidljiva poboljšanja. Rezultati monitoringa koji se provodi u suradnji sa SDŽ pokazuju na izuzetno loše stanje na našim tržnicama po pitanju kvalitete djevičanskih maslinovih ulja i medova, kao i prisutnosti pesticida u povrću.

Odjel za kemijske analize voda

Odjel za kemijske analize voda provodi ispitivanja voda u svrhu utvrđivanja zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju, ispitivanja otpadnih voda, ispitivanje voda za ishođenje uporabne dozvole - atest, ispitivanje i praćenja kvalitete vode za kupanje i rekreaciju. Odjel za kemijske analize vode broji 14 djelatnica (8 VSS i 6 SSS). Djelatnici Odjela provode monitoring: kvalitete otpadnih voda prema vodopravnoj dozvoli, bazenskih kupališta prema i zdravstvenu ispravnosti vode za piće u Splitsko- dalmatinskoj županiji. Obim poslova se tijekom godina povećavao, što je prikazano u Tablici 2. i 3.

Tablica 2. Ukupan broj uzoraka vode za ljudsku potrošnju po godinama

Godina	Broj uzoraka
2018.	7855
2019.	7963
2020.	7095
2021.	8462
2022.	9361
2023.	10281
2024.	10133
Do 31.10. 2025.	9720

Tablica 3. Ukupan broj uzoraka otpadnih voda po godinama

Godina	Broj uzoraka
2018.	948
2019.	1114
2020.	963
2021.	1034
2022.	913
2023.	926
2024.	1144
Do 31.10. 2025.	1035

Broj uzoraka otpadnih voda ne pokazuje trend porasta, ali je znatno povećan broj parametara koji se ispituju u uzorcima u usporedbi s ranijim razdobljima. Odjel za kemijske analize vode akreditiran je prema normi HRN EN ISO/IEC 17025 za 48 metoda, te ovlašteni službeni laboratorij za analize prirodnih mineralnih, prirodnih izvorskih i stolnih voda Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva zdravstva za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju za obavljanje analiza u svrhu provođenja državnog, istraživačkog i službenog monitoringa, kao i Ministarstva zaštite okoliša i energetike za kemijske analize u području površinskih, podzemnih i otpadnih voda.

Odjel za kemijske analize ima 53 akreditirane metode sa 93 parametra i u sustavu akreditacije smo već dugi niz godina.

Odjel ima 3 Ovlaštenja:

1. Ovlaštenje Ministarstva poljoprivrede -za prirodne mineralne, prirodne izvorske i stolne vode
2. Ovlaštenje Ministarstva zdravstva za vodu za ljudsku potro
3. Ovlaštenje Ministarstva zaštite okoliša i energetike za površinske vode, podzemne vode, otpadne vode

Program rada i strategija razvoja Odjela:

1. Sudjelovanje u državnom monitoringu vodocrpilišta i revizijskom monitoringu - vodovodna voda koji se redovito provodi svaku godinu
2. Kontroliranje svih vodovoda u Splitsko – dalmatinskoj županiji
3. Analiza svih bazenskih voda u Splitsko – dalmatinskoj županiji, a također se rade ispitivanja na nusprodukte dezinfekcije (trihalometani) u bazenima Šibensko-kninske županije. Tijekom 2025. je zabilježen porast broja bazena od cca 20% u odnosu na 2024. godinu. Najkasnije do kraja ove kalendarske godine se očekuje izlazak novog Pravilnika za bazenske vode koji će obuhvatiti i bazene privatnih iznajmljivača. Ovo predstavlja novu mogućnost za povećanje opsega poslova, ali i dodatno opterećenje za naše laboratorije

Odjel sanitarne mikrobiologije

Tijekom 2025. godine u Odjelu sanitarne mikrobiologije su izvršena mikrobiološka ispitivanja uzoraka hrane, voda, leda, radnih površina i predmeta opće uporabe. U laboratorijima odjela se rademikrobioloških parametara vode u bazenima, ali i niz drugih ispitivanja kao što su kakvoća mora za kupanje na plažama, posebnih analiza u vodama i praćenje alergene peludi, mikrobiološka ispravnost kozmetičkih proizvoda, predmeta opće uporabe, ispitivanje vode iz toplovodnog sustava na bakterije roda legionela, ispravnost vode za potrebe hemodijalize, mjerenje endotoksina i mikrobiološka analiza zraka u čistim prostorima.

Program rada Odjela:

1. Odraditi sve ugovorne obaveze, kao i zahtjeve za mikrobiološkim ispitivanjem
2. Održati obim posla,
3. Održati kvalitetu rada
4. Kupnja nove opreme prema Planu nabave
5. Podrška Uprave u smislu osiguranja potrebnih ljudskih resursa kod bolovanja i kod kvara uređaja na pojedinim Odsjecima
6. Kontinuirana edukacija osoblja
7. Proći redoviti nadzor HAA laboratorija u nadzoru

Zakonska regulativa:

1. Zakon o hrani (NN 18/23)
2. Zakon o vodi za ljudsku potrošnju (NN 30/23)
3. Zakon o predmetima opće uporabe (NN 39/13, 47/14, 114/18, 53/22)

4. Zakon o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu (NN 83/22)
5. Zakon o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja (NN 52/21)
6. Pravilnik o sanitarno - tehničkim i higijenskim uvjetima bazenskih kupališta, te o zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda (NN 59/20)
7. Pravilnik o parametrima sukladnosti, metodama analiza i monitorinzima vode namijenjene za ljudsku potrošnju (NN 64/23)
8. Pravilniku o kontroli parametara kućne vodoopskrbne mreže potrošača i drugih sustava od javnozdravstvenog značaja te planu i programu edukacije svih dionika (NN 43/24)
9. Pravilnik o učestalosti kontrole i normativima mikrobiološke čistoće u objektima pod sanitarnim nadzorom (NN137/09)
10. Pravilnik o učestalosti uzorkovanja trupova, mljevenog mesa i mesnih pripravaka te uvjetima i načinu smanjenja broja elementarnih jedinica uzorka u objektima manjeg kapaciteta proizvodnje (NN 109/22)
11. Pravilnik o mesnim proizvodima (NN 62/18)
12. Pravilnik o dodacima prehrani (NN 126/13)
13. Pravilnik o kakvoći stočne hrane (NN 26/98)
14. Pravilnik o medu (NN 53/15)
15. Pravilnik o kakvoći uniflornog meda (NN 22/09)
16. Vodič za mikrobiološke kriterije za hranu
17. Uredba o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08)
18. Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za potrebe hemodijalize (NN 125/23)
19. Pravilnik o prirodnim mineralnim, prirodnim izvorskim i stolnim vodama (NN 85/19)
20. Pravilnik o posebnim uvjetima za obavljanje djelatnosti uzimanja uzoraka i ispitivanja voda (NN 3/20)

CILJEVI ODJELA:

Kvalitetno odrađivanje radnih obaveza, ugovornih i zahtjeva

AKTIVNOSTI	ODGOVORNA OSOBA
Stručno kompetentno osoblje	Uprava NZJZ SDŽ
Kontinuirana edukacija osoblja	Uprava NZJZ SDŽ
Održavanje standarda mikrobiološkog ispitivanja	Matrica odgovornosti Sudjelovanje u vanjskim PT shemama
Osiguravanje zamjene za djelatnice na bolovanju	Uprava NZJZ SDŽ
Aдекватna oprema/održavanje/zamjena dotrajale opreme	Matrica odgovornosti Plan nabave
Kupnja opreme u skladu s Planom nabave	Uprava NZJZ SDŽ
Praćenje zakonskih normativa	Matrica odgovornosti
Komunikacija s komitentima	Matrica odgovornosti

RAD ODJELA 01.01.2025. – 1.12.2025.

UZORCI:	BROJ UZORAKA:	BROJ IZVJEŠTAJA:
Voda i led	10 414	6 648
Ambalaža na sterilnost	336	336
Redoviti monitoring kakvoće mora za kupanje	1 620	Uredba o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08) IZVJEŠĆE O KAKVOĆI MORA 2025
Onečišćenje utvrđeno u redovitom monitoringu kakvoće mora za kupanje	6	
Ispitivanje kakvoće mora (zahtjevi, koncesionari)	122	
Ispitivanje kakvoće voda za kupanje – Modro jezero	20	-
Peludna analiza meda	40	40
Monitoring alergena peluda u zraku	365	Izvještaj
Hrana (bakteriološki i mikološki)	7281	7281
Hrana (parazitološki)	12	12
Brisevi	5693	5703
Zrak u čistim prostorima	52	44
Voda za potrebe hemodijalize	682	105
Endotoksin	126	105
Legionellae – toplovodni sustav	2983	881

Odjel opće zdravstvene ekologije

Sažetak djelokruga rada Odjela

Djelatnici Odjela opće zdravstvene ekologije sudjeluju u nadzoru nad vodoopskrbom i rekreacijskim vodama na području naše Županije, uz davanje stručnog mišljenja i procjene rizika u slučaju odstupanja pojedinih pokazatelja zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju i bazenske vode te provode uzorkovanje svih sastavnica okoliša.

Program rada Odjela

1. Koordinacija monitoringa okoliša (voda, zrak, hrana, otpad)
2. Izrada i realizacija planova uzorkovanja
3. Prikupljanje i obrada podataka o čimbenicima okoliša
4. Izrada javnozdravstvenih izvješća i godišnjih analiza
5. Suradnja s jedinicama lokalne samouprave i državnim tijelima
6. Ugovaranje i uzorkovanje različitih vrsta uzoraka iz okoliša za potrebe rada drugih Odjela u Službi za zdravstvenu ekologiju

Zakonska podloga na kojima se zasniva program rada Odjela

1. Zakon o zdravstvenoj zaštiti (NN 100/18, 125/19, 147/20, 119/22, 156/22, 33/23, 36/24, 102/25)
2. Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20, 143/21)
3. Zakon o vodi za ljudsku potrošnju (NN 30/23)
4. Zakon o hrani (NN 81/13, 14/14, 30/15, 115/18, 18/23)
5. Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/23)

Usklađenost ciljeva, strategija programa s dokumentima dugoročnog razvoja

Od 1. listopada 2021. godine ugovoren jedan tim s HZZO za obavljanje zdravstveno ekološke djelatnosti kojeg čini 1 liječnik specijalist zdravstvene ekologije i 1 diplomirani sanitarni inženjer -usklađeno s Nacionalnim planom razvoja zdravstva za razdoblje od 2021. do 2027. godine.

Izvještaj o postignutim ciljevima i rezultatima temeljenim na pokazateljima uspješnosti

U 2024 godini obavljeno uzorkovanje 71.209 različitih uzoraka iz okoliša i izrađeno 12 mjesečnih izvještaja o zbirnom radu Zdravstveno ekološkog tima.

Prema dinamici uzorkovanja do 30.09.2025. uzeto 11% više uzoraka u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Za 2026. godinu planira se daljnje povećanje obima broja uzetih uzoraka zbog prijedloga izmjene važećih propisa vezano za uzorkovanje bazenske vode kod privatnih iznajmljivača te uzoraka vode za kontrolu kućne vodoopskrbne mreže u prioritetnim objektima.

Pokazatelji aktivnosti i predviđanja za sljedeću godinu

Do 30.9.2025. godine uzeto 61.556 različitih uzoraka vode, hrane i uzoraka za kontrolu mikrobiološke čistoće objekta. Za 2026. godinu očekujemo povećanje broja uzetih uzoraka prema sklopljenim ugovorima između 10% i 15% u odnosu na 2025. godinu.

Odjel za unapređenje prehrane i održivost

Odjel za unapređenje prehrane i održivost bavi se praćenjem i unapređenjem kvalitete prehrane te očuvanjem zdravlja i okoliša. U svom radu provodi testove intolerancije na hranu, alergološke testove te analize urina na prisutnost opijata. Odjel provodi i ekološke aktivnosti poput oporabe otpada te stručne analize, uključujući ispitivanje policikličkih aromatskih ugljikovodika (PAH-ova) u cjelovitim uzorcima vode. Također, izrađuje stručno utemeljene jelovnike za domove zdravlja i dječje vrtiće, s ciljem promicanja pravilne prehrane i održivog razvoja.

Program rada Odjela

1. Analiza urina na sredstva ovisnosti i alkohol

Pacijent koji treba analizu urina na sredstva ovisnosti i alkohol dolazi na Odjel gdje mu se provjeri identitet, uvodi u protokol i izdaje interni nalog s odgovarajućim brojem. Pacijent se upućuje s nalogom u Službu za mentalno zdravlje, gdje pod nadzorom zdravstvenog tehničara daje uzorak urina za analizu. Zdravstveni tehničar dostavlja uzorak na Odjel zajedno sa internim nalogom, koji je prethodno potpisao i datirao. Postupak određivanja sadržaja sredstava ovisnosti i alkohola provodi se imunokemijskom metodom. Rezultati analize upisuju se u protokol i izrađuje se

toksikološko izvješće u kojem su navedeni: rezultati ispitivanja, datum, te potpis i pečat voditelja Odjela i potpis i pečat Voditelja Službe. Pacijent osobno preuzima izvješće. U slučaju maloljetne osobe roditelj može dostaviti urin koji je sam uzorkovao i donijeti na analizu. U tom slučaju na nalazu piše da se ne može koristiti u službene svrhe.

2. Analiza seruma venske krvi na intoleranciju na hranu i alergene

Pacijent koji treba analizu venske krvi u svrhu dokazivanja intolerancije na hranu i alergije dolazi na Odjel gdje mu se provjeri anamneza te se u dogovoru s nutricionistom odredi koji će se test raditi. Uvodi se pacijenta u protokol, upućuje ga se na ambulantu za vađenje krvi (Služba za kliničku mikrobiologiju) te se izdaje interni nalog za plaćanje s odgovarajućim brojem protokola. Nakon izvršene analize, osoba odgovorna za pisanje nalaza ispisuje nalaz, a nutricionist piše mišljenje s eventualnim uputama na daljnje preglede kod liječnika specijalista. Ispitni izvještaj se šalje e-poštom u kojoj stoji kontakt nutricionista za dodatno savjetovanje.

3. Analiza PAH-ova u cjelovitim uzorcima vode

Uzorke voda za analizu PAH-ova donose tehničari s Odjela za kemijsko ispitivanje voda. Uzorke sa odgovarajućim izvještajima o uzorkovanju i radnom listom za distribuciju zaprimaju djelatnici Odjela prema Matrici O-6-5. Osnovni podaci o uzorku i naručitelju iz izvještaja o uzorkovanju upisuju se u protokol, uzorcima se dodjeljuje jednoznačan broj protokola koji se bilježi na uzorku i u ispitnom izvještaju. Uzorci se ispituju prema vrsti voda i zahtjevima važećih zakonskih propisa. Nakon završetka ispitivanja izrađuje se ispitni izvještaj, kojeg ispisuje, odobrava i potpisuje odgovorno osoblje prema matrici O-6-5. Izvještaj se predaje odgovornoj osobi na Odjelu za kemijsko ispitivanje voda.

4. Povjerenik za otpad u NZJZ SDŽ

Nadzor nad otpadom u NZJZ SDŽ provodi osoblje Odjela prema matrici O-6-5. Nadzor se obavlja nad prikupljanjem, privremenim skladištenjem i otpremanjem svih vrsta otpada. Opasni medicinski otpad se prikuplja i oporabljuje na uređaju Sterilwave 250. Novonastali neopasni otpad odvozi i zbrinjava ovlaštena tvrtka. Opasni otpad, a koji nije medicinski, se prikuplja u privremenom skladištu opasnog otpada te ga odvozi i zbrinjava ovlaštena tvrtka po pozivu odgovorne osobe. O otpadu se vodi sva potrebna dokumentacija (prateći listovi, obrasci o prikupljanju, ONTO obrasci i dr.). Odgovorna osoba prema Zakonu o gospodarenju otpadom prijavljuje količine nastalog otpada u Registar onečišćenja okoliša.

5. Nutricionističke usluge

Nutricionističke stručne konzultacije, interpretacija rezultata testa intolerancije na hranu, individualizirani program prehrane, izrada jelovnika za dječje vrtiće i škole s produženim boravkom, izrada jelovnika za staračke domove i slične zdravstvene ustanove.

Zakonska podloga na kojima se zasniva program rada Odjela:

1. Pravilnik o parametrima sukladnosti, metodama analize i monitorinzima vode namijenjene za ljudsku potrošnju (NN 64/2023;88/2023)
2. Normativ za prehranu učenika u osnovnoj školi (NN 146/12)
3. Nacionalne smjernice za prehranu učenika u osnovnim školama, Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske, 2013.
4. Zakon o gospodarenju otpadom (NN 84/21)
5. Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom (NN 50/15)
6. Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o gospodarenju medicinskim otpadom (NN 56/19)

Ciljevi i rezultati temeljeni na pokazateljima uspješnosti

U 2024. godini na Odsjeku za fiziologiju, praćenje i unapređenje prehrane 2024. godine obavljeni su sljedeći poslovi:

1. Određivanje PAH-ova u cjelovitim uzorcima vode - Na instrumentu Shimadzu GC- MS/MS akreditiranom metodom HRN EN 16691:2015 za određivanje PAH-ova (Antracen, fluoranten, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, benzo(a)piren, benzo(ghi)perilen i indeno(1,2,3-cd) piren) analizirano je 144 uzorka.
2. Intolerancija na hranu - U 2024. godini analizirali smo uzorke venske krvi kod 145 pacijenta na paletu namirnica testova intolerancije od 20 do 88 namirnica i alergena.
3. U 2024. godini analizirali smo uzorke urina na opijate i alkohol za 72 pacijenta.
4. Gospodarenje otpadom - U 2023. godini u Registar onečišćavanja okoliša (ROO) prijavili smo ukupno 29,282 tone opasnog medicinskog otpada. Nakon nabave uređaja Bertin Sterilwave 250 i početka njegove primjene u procesima uporabe, količina prijavljenog opasnog medicinskog otpada smanjena je za 24 %. U 2025. godini očekuje se daljnje značajno smanjenje – prijavljena količina opasnog medicinskog otpada bit će umanjena za 90 % u odnosu na 2023. godinu, odnosno za 86 % u odnosu na 2024. godinu. Plan je da se tijekom 2026. godine u NZJZ SDŽ sav opasni medicinski otpad uporabi unutar ustanove, čime više neće biti potrebe za njegovim prijavljivanjem u ROO. Ovakav pristup donosi značajnu financijsku uštedu, smanjujući troškove zbrinjavanja otpada koji su prethodno bili visoki. Još važnije, riječ je o iznimno važnom iskoraku za zaštitu okoliša, jer se smanjuje transport, emisije te ukupni pritisak na sustav gospodarenja opasnim otpadom, čime se doprinosi održivijem i ekološki odgovornijem poslovanju ustanove.
5. Nutricionističke usluge - U 2024. i 2025. godini napisani su jelovnici za tri vrtića na području Splitsko dalmatinske županije.

Pokazatelji aktivnosti i planovi za naredno razdoblje

Tijekom protekle godine bilježimo porast opsega rada i ostvarenih prihoda za više od 30 % u svim segmentima djelatnosti. Nadalje, zahvaljujući uporabi infektivnog otpada, očekuje se značajna financijska ušteda te daljnje unapređenje učinkovitosti poslovanja Zavoda.

U nadolazećem razdoblju planiramo uvesti nekoliko novih usluga u rad Odjela:

1. Sveobuhvatna analiza tijela Usluga će obuhvaćati mjerenje tjelesne težine, BMI-ja, udjela tjelesnih i visceralnih masnoća, postotka mišićnog tkiva, dnevnih kalorijskih i proteinskih potreba, biološke dobi organizma, posture tijela i drugih relevantnih parametara, uz definiranje individualiziranih prehrambenih ciljeva na temelju dobivenih rezultata.
2. Uvođenje metode određivanja pesticida u uzorcima vode Planirano je početkom idućeg razdoblja, uz projekciju kontinuirane primjene tijekom sljedećih pet godina.
3. Analiza PAH-ova u otpadnim vodama Za implementaciju ove metode predana je potrebna dokumentacija Ministarstvu radi proširenja ovlaštenja.

Za provedbu navedenih aktivnosti i uvođenje novih metoda, nužna je nabava dodatne opreme i osiguravanje dodatnih kadrovskih resursa. Također je potrebno pregrađivanje i prilagodba laboratorijskog prostora kako bi se osigurali viši standardi zaštite na radu, posebice u smislu smanjenja izloženosti djelatnika buci i hlapljivim otapalima, čime se unapređuje sigurnost i kvaliteta rada u laboratoriju.

Odjel za kontrolu sterilnosti i sterilizacije

Odjel za kontrolu sterilnosti i sterilizacije radi se rutinska provjera postupka sterilizacije biološkom metodom na području Splitsko-dalmatinske županije.

Glavni procesi rada:

1. Kontrola učinkovitosti sterilizacije biološkim indikatorima
2. Izdavanje izvještaja o učinkovitosti sterilizacijskih postupaka
3. Administriranje i arhiviranje dokumentacije

Provodi se kontrola ispravnosti rada uređaja za sterilizaciju za NZJZ SDŽ – Odjel za mikrobiološke podloge i sterilizaciju (suhi i vlažni sterilizatori) kao i kontrola ispravnosti sterilizacije za vanjske korisnike. Uređaji se nalaze i funkcioniraju unutar zdravstvenih ustanova, trgovačkih društava za obavljanje zdravstvene djelatnosti i privatna praksa te pružatelja usluga socijalne skrbi (domovi socijalne skrbi, udruge, vjerske zajednice i druge pravne osobe koje pružaju usluge smještaja u

okviru socijalne skrbi), pedikera, kozmetičara te svih poslovnih subjekata koji posjeduju navedene uređaje te mogu sudjelovati u nastanku infekcija.

Zakonska podloga rada su pravilnici koji su doneseni na temelju Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti. Pravilnici su: Pravilnik o uvjetima i načinu obavljanja mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija (NN 85/12, 129/13.)

Uvedena je i pretraga u praonici rublja, kontrole rublja metodom bioloških indikatora termičke i kemijske dezinfekcije. U 2025. godini uveli smo pretragu verifikacije ciklusa dekontaminacije plinovitim vodikovim peroksidom metodom bioloških indikatora na zahtjev stranke (58 pretraga).

Odjel za procjenu rizika utjecaja čimbenika okoliša na zdravlje

Odjel za procjenu rizika utjecaja čimbenika okoliša na ljudsko zdravlje je novoosnovani Odjel u Službi za zdravstvenu ekologiju koji obavlja niz ključnih poslova, a strategija razvoja usmjerena je na praćenje novih izazova i komunikaciju rizika.

Osnovna misija ovog Odjela je zaštita i unaprjeđenje zdravlja stanovništva kroz prevenciju bolesti povezanih s okolišnim čimbenicima.

Tijekom 2025. godine odrađeno je oko 20-tak izvida na terenu zbog potrebe davanja mišljenja i procjene rizika u svrhu zaštite zdravlja građana od Legionarske bolesti, kao i niza mišljenja o utjecaju na zdravlje kod nesukladnih nalaza u vodi tijekom zamućenja vode za ljudsku potrošnju za vrijeme velikih oborina, kao i zbog pojave povišenih vrijednosti kemijskih ili mikrobioloških pokazatelja zdravstvene ispravnosti vode, vode za kupanje.

Glavni poslovi uključuju:

1. Praćenje i analiza okolišnih čimbenika (monitoring):

Voda za piće: Redovita kontrola i analiza kemijskih, fizikalnih i mikrobioloških parametara vode za ljudsku potrošnju radi osiguranja zdravstvene ispravnosti.

Vode za kupanje: Praćenje kvalitete mora i površinskih voda na kupalištima tijekom sezone radi sprječavanja zaraza.

Zrak: Mjerenje onečišćujućih tvari (PM čestice, dušikovi oksidi, sumporov dioksid, itd.) u zraku i procjena njihovog utjecaja na zdravlje.

Tlo i otpad: Praćenje potencijalne kontaminacije tla te sudjelovanje u procjeni utjecaja sustava gospodarenja otpadom na zdravlje ljudi.

Hrana i predmeti opće uporabe: Nadzor nad zdravstvenom ispravnošću hrane, aditiva, ambalaže, kozmetike i dječjih igračaka.

Buka: Mjerenje razine buke te procjena rizika po zdravlje.

2. Procjena rizika za ljudsko zdravlje

Identifikacija opasnosti: Prepoznavanje potencijalno štetnih čimbenika u okolišu.

Analiza izloženosti: Određivanje razine, trajanja i puta izloženosti stanovništva štetnim čimbenicima.

Karakterizacija rizika: Kvantitativna i kvalitativna procjena vjerojatnosti nastanka štetnih učinaka na zdravlje.

Upravljanje rizikom: Davanje stručnih preporuka, smjernica i prijedloga mjera za smanjenje ili uklanjanje utvrđenih rizika nadležnim tijelima (ministarstvima, lokalnoj upravi).

3. Interventni i edukativni poslovi

Postupanje u izvanrednim situacijama: Brza reakcija u slučajevima onečišćenja okoliša, akcidenata ili epidemija povezanih s okolišnim čimbenicima.

Edukacija i savjetovanje: Informiranje javnosti, zdravstvenih djelatnika i donositelja odluka o okolišnim rizicima i mjerama zaštite zdravlja.

Procjena rizika utjecaja čimbenika okoliša na zdravlje temelji se na kombinaciji pokazatelja izloženosti (okolišni indikatori) i pokazatelja zdravstvenih ishoda (zdravstveni indikatori). Ovi pokazatelji pružaju mjerljive podatke o vezi između specifičnih čimbenika okoliša i potencijalnih štetnih učinaka na ljudsko zdravlje.

Ključni pokazatelji:

1. Okolišni pokazatelji (pokazatelji izloženosti)

Ovi pokazatelji mjere prisutnost i razine štetnih tvari ili uvjeta u okolišu te potencijalni kontakt populacije s njima.

- Kvaliteta zraka: Koncentracije zagađivača kao što su lebdeće čestice (PM2.5 i PM10), ozon, dušikov dioksid i drugi specifični zagađivači.
- Kvaliteta vode i hrane: Razine kemijskih zagađivača (teški metali, pesticidi) i mikrobiološka kontaminacija u vodi za piće/rekreaciju i hrani.
- Buka: Razine buke u urbanim područjima.
- Upotreba kemikalija: Količina i način skladištenja, korištenja i odlaganja opasnih tvari.

2. Zdravstveni pokazatelji (pokazatelji ishoda)

Ovi pokazatelji odražavaju zdravstvene učinke koji su osjetljivi na promjene u okolišu.

- Incidencija bolesti: Stope pojave specifičnih bolesti povezanih s okolišnim čimbenicima, kao što su respiratorne bolesti (astma, KOPB), određene vrste raka, bolesti probavnog sustava (bolesti koje se prenose vodom).
- Mortalitet: Stopa smrtnosti koja se može pripisati specifičnim okolišnim uzrocima (npr. smrtni slučajevi od onečišćenja zraka).

3. Socio-ekonomski pokazatelji

Ovi čimbenici pomažu razumjeti ranjivost populacije i socijalne determinante zdravlja.

- Kvaliteta stanovanja: Postojanje sigurne, klimatski prilagođene strukture s pristupom čistoj energiji i osnovnim komunalijama.
- Pristup zdravstvenoj skrbi i obrazovanju: Obrazovanje i socijalno-ekonomski status utječu na sposobnost suočavanja s rizicima.

Metode procjene

Za procjenu se koriste različite metode, uključujući:

- Kemijsko praćenje: Izravno mjerenje razina zagađivača u okolišu.
- Praćenje izloženosti: Procjena učestalosti i trajanja kontakta ljudi s opasnostima.

Djelatnost odjela za procjenu rizika utjecaja okolišnih čimbenika na zdravlje ljudi u Republici Hrvatskoj se oslanja na sveobuhvatan sustav zakonske regulative, prvenstveno na Zakon o zaštiti okoliša i Zakon o zdravstvenoj zaštiti, te niz podzakonskih akata.

Ključna zakonska regulativa uključuje:

1. Zakon o zaštiti okoliša: Ovaj zakon uspostavlja temeljni pravni okvir za očuvanje okoliša, smanjenje rizika za zdravlje ljudi i poboljšanje kakvoće okoliša.
2. Zakon o zdravstvenoj zaštiti: Ovim se zakonom uređuje sustav zdravstvene zaštite, unutar kojeg Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ) i županijski zavodi provode praćenje, analizu i ocjenjivanje utjecaja čimbenika okoliša na zdravlje ljudi.
3. Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš: koja detaljnije propisuje postupke procjene utjecaja određenih projekata na okoliš, što uključuje i potencijalne rizike za zdravlje ljudi.

Osim navedenog, primjenjuju se i posebni zakoni i pravilnici koji reguliraju specifična područja kao što su Zakon o vodi za ljudsku potrošnju, Zakon o kemikalijama, Zakon o zraku, itd., a koji svi

uključuju odredbe o praćenju i procjeni rizika za zdravlje ljudi. Djelatnost je usklađena i s relevantnom legislativom Europske unije.

Strategija razvoja Odjela za procjenu rizika u Hrvatskoj usklađena je s EU direktivama, preporukama Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) i nacionalnim strategijama javnog zdravstva.

Ključni pravci razvoja uključuju:

1. Digitalizacija i integracija podataka: uspostava modernih, interoperabilnih baza podataka koje integriraju podatke o okolišu i zdravlju iz različitih izvora (npr. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Državni hidrometeorološki zavod, HZJZ).
2. Praćenje novih i složenih rizika
Klimatske promjene: Razvoj metodologija za procjenu i ublažavanje zdravstvenih rizika povezanih s klimatskim promjenama (toplinski valovi, poplave, promjene u rasprostranjenosti vektorskih bolesti).
3. Jačanje međunarodne suradnje i znanstvenog rada: Aktivno sudjelovanje u EU programima i projektima (npr. Horizon Europe) radi razmjene znanja, financiranja istraživanja i usklađivanja praksi s europskim standardima. Temeljno istraživanje: Povezivanje s akademskom zajednicom i institucijama poput Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada (IMI) radi primjene najnovijih znanstvenih spoznaja u praksi procjene rizika.
4. Unaprjeđenje komunikacije rizika
Transparentnost prema javnosti: Osiguravanje jasne, pravodobne i razumljive komunikacije o okolišnim rizicima prema građanima. Suradnja s dionicima: Jačanje suradnje s inspekcijama (Državni inspektorat), regionalnom i lokalnom upravom, nevladinim organizacijama i ostalim dionicima radi učinkovitijeg upravljanja rizicima.

Odjel za mikrobiološke podloge i sterilizaciju

Odjel za mikrobiološke podloge i sterilizaciju priprema, ispituje fizikalno-kemijske parametre i isporučuje pripremljene podloge mikrobiološkim laboratorijima NZZJZ. Podloge koje se proizvode koriste se u Službi za kliničku mikrobiologiju za dijagnostiku infekcija mokraćnog i spolnog sustava, kože i sluznica, dišnog i probavnog sustava, parazitarne i mikološke infekcije te u Službi za zdravstvenu ekologiju za mikrobiološka ispitivanja hrane, voda, mora, posebnih uzoraka, predmeta opće uporabe te za ispitivanje mikrobiološke čistoće radnih površina i ruku djelatnika koji sudjeluju u proizvodnji i prometu hrane. Odjel obavlja sterilizaciju instrumenata, materijala te laboratorijskog posuđa i pribora metodama vlažne i suhe sterilizacije koristeći pri

tom autoklave i suhe sterilizatore. Odjel obavlja i dekontaminaciju laboratorijskog posuđa koje je bilo korišteno na mikrobiološkim odjelima, metodom vlažne sterilizacije.

Program rada Odjela

U sklopu redovne aktivnosti Odjel proizvodi podloge koje se koriste tijekom mikrobiološke analize okolišnih uzoraka (uzoraka namirnica, voda za piće, predmeta opće uporabe,..), a čiji dobiveni rezultati doprinose zaštiti zdravlja opće populacije od štetnih čimbenika okoliša. Također se proizvedene podloge koriste i u radu mikrobioloških laboratorija koji obrađuju biološke uzorke, što predstavlja sponu sa zdravstvenim ustanovama u provedbi dijagnostike i liječenja bolesti.

Nastaviti će se s provedbom kontinuirane edukacije kolega za rad u laboratoriju za pripremu podloga iz drugih laboratorija naše Županije te provedbe praktičnog dijela nastave za učenike i studente iz područja temeljnih medicinskih znanosti i javnozdravstvene djelatnosti.

Putem predavanja i članaka nastaviti će se informirati i savjetovati zdravstvene djelatnike i opću populaciju o dezinfekciji, sterilizaciji i medicinskom otpadu.

Nastavit će se rad na razvoju znanstveno istraživačke djelatnosti preko projekata vezanih uz razvoj i značaj mikrobioloških podloga u mikrobiološkoj dijagnostici kroz suradnju s kolegama i institucijama iz Hrvatske i inozemstva.

Zakonska podloga na kojima se zasniva program rada Odjela

Rad Odjela je baziran na mikrobiološkoj djelatnosti koja je od interesa za jedinicu područne (regionalne) samouprave, a sukladno registriranoj djelatnosti NZZJZ.

Usklađenost ciljeva, strategije programa s dokumentima dugoročnog razvoja

Ciljevi Odjela su usklađeni s traženjima vrstom i količinom pripremljenih podloga s mikrobioloških odjela NZZJZ, a sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, čl.9.

Izvještaj o postignutim ciljevima i rezultatima temeljenim na pokazateljima uspješnosti u 2024. i 2025. godini

Na Odjelu je 1. 1.-30. 9. 2025. proizvedeno 10.994,945 litara različitih mikrobioloških podloga.

Proizvedeno za sanitarnu mikrobiologiju 7.143,705 l

Proizvedeno za kliničku mikrobiologiju 3.851,24 l.

Na temelju dobivenih rezultata i provedene osnovne statističke analize može se zaključiti da je 36 došlo do povećanja litara pripremljenih podloga kroz 2025. u svim mjesecima u odnosu na 2024.

Veći rast je zabilježen tijekom drugog tromjesečja što je posljedica većeg priliva uzoraka na Odjel sanitarne mikrobiologije zbog turističke sezone.

Tijekom ove godine zabilježeno je proširenje (uvođenje novih podloga) djelatnosti rada

Odjela s obzirom na proširenje u broju i vrsti analiziranih parametara zdravstvene ispravnosti

Na Odjelu je do 30. 9. 2025. provedeno 1.978 ciklusa sterilizacije. Od toga je 1.041 ciklus korišten za sterilizaciju podloga, 724 ciklus za sterilizaciju spremnika za uzorkovanje, laboratorijskog posuđa ili pribora (356 ciklusa metodom suhe sterilizacije, a 368 ciklusa

metodom vlažne sterilizacije pod tlakom), a 213 ciklusa za sterilizaciju korištenog posuđa i pribora. Rezultati fizikalno-kemijskih i mikrobioloških ispitivanja podloga upisuju se u ispitni izvještaj i do 30. 9. 2025. izdano je na Odjelu 1.087 ispitnih izvješća te je u planu i sljedeće godine isti ili i veći broj.

Odjel za ispitivanje zraka, otpada, tla i buke

Strategija Odjela

Ciljevi ovog odjela pružiti najviše stručne odgovore u postavljenim zahtjevima očuvanja okoliša putem pravne regulative, te ovlasnicama za obavljanje stručnih poslova izdanih od Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije, Ministarstva zdravstva kao i drugih ministarstava Vlade RH. , Aktivnosti Odjela obavljaju se u prvom redu zbog stručnog i znanstvenog interesa, zahtjeva pravnih i fizičkih osoba za poslove zaštite okoliša koje se odnose na uzorkovanje, analize, izrade stručne dokumentacije za mjerenja uzoraka zraka, tla, otpada kao i mjerenjima buke. Također izrade elaborata zaštite okoliša, stručnih mišljenja u poslovima zaštite okoliša.

Učinkovitost

Poslovi se obavljaju sukladno propisanim uvjetima sukladno akreditiranim metodama. Kvaliteta je potvrđena u nadzoru HAA koji je obavljen u travnju 2025. Ciljevi su postignuti maksimalnim korištenjem svih uređaja, putem usmjerenosti na zacrtane ciljeve ispunjavanja svih s naše strane ponuđenih poslova, te koordinacijom aktivnosti i zaposlenika na Odjelu. Izvršenje naših naručenih poslova obavljamo uz minimalne troškove i maksimalnu iskorištenost uređaja i zaposlenika. Sagledavanjem troškova nabave opreme i troškove mjerenja s cijenama naših poslova zaključili smo da boljom koordiniranošću (povezivanje više poslova istovremeno racionaliziramo poslovanje) smo efikasniji. Također kod nekih poslova smo cost/benefit analizom ustanovili kako su cijene korištenja uređaja, servisa, umjeravanja u odnosu na cijene mjerenja previsoke, te smo zatražili povećanje cijena usluga (dva puta tijekom 2024. i dva puta 37

tijekom 2025.). Izmjena cjenika koju smo predložili prihvatila je ravnateljica odnosno Upravno vijeće.

Djelotvornost

Djelotvornost se odnosi na postizanje pravih zacrtanih ciljeva pravovremeno. Također naša djelotvornost očituje se racionalnom trošenju radnog vremena i stručnom obavljanju svih mjerenja odnosno obradom rezultata uzimajući u vidu mjernu nesigurnost, te konačno davanje stručnog mišljenja. Također dostava Izvješća i naplata realiziranog u zacrtanom vremenu donosi djelotvornost našeg Odjela. Svjesni da je u današnjem vremenu potrebno svakodnevno pratiti stanje poslovanja analizom stanja odnosno mjerenjem isplativosti rada odnosno evaluacijom tih rezultata i konačno poduzimanje korektivnih radnji u smislu smanjenju troškova koordinacijom i povećanjem cijena u slučajevima gdje je isplativost negativna ostvarili smo željenu djelotvornost. Cilj je zadovoljiti svojom stručnošću i adekvatnom brzinom rada predviđene ciljeve, a to je racionalno poslovanje. Odnosno osigurati cjelokupnu usklađenost rada Odjela s postavljenim uvjetima akreditiranih normi i kontinuirano unapređivati naše poslove.

REZULTATI RADA 2024. I 2025.

Ugovori za godišnja mjerenja imisija 2024. (34 ugovora):

Cemex Hrvatska d.d., Grad Split, Šibensko kninska županija, Grad Šibenik, Lučka uprava Ploče, Lučka uprava Split, Čistoća d.o.o., Alas Dalmacija d.o.o., Knauf d.o.o., Cava Planit d.o.o., Kremena d.o.o., PGM Raguza d.d., Vodovod i kanalizacija (2 lokacije, 4 x 14 dana), Dubrovnik ceste d.d. – Mironja, Obšivač d.o.o., Kamenolom Ploče d.o.o., Plano Lithos d.o.o., Senior d.o.o., Strabag d.o.o., Ana kamen Projekt d.o.o., Kamen Plano d.o.o., Mikrosiverit za dom d.o.o., Za Dom-Medovača d.o.o., Draga Sadra d.o.o., Dajaković d.o.o., Grguša d.o.o., Adriakamen d.o.o., Interijer Čurko d.o.o., Cian d.o.o., Delta Dragun d.o.o., Grad Drniš, Odvodnja Hvar d.o.o. (10 dana), Splitsko-dalmatinska županija, Tipka Benkovac d.o.o.

Ugovori za godišnja mjerenja imisija 2025 (40 ugovora):

Cemex Hrvatska d.d., Grad Split, Šibensko kninska županija, Grad Šibenik, Lučka uprava Ploče, Lučka uprava Split, Čistoća d.o.o., Alas Dalmacija d.o.o., Knauf d.o.o., Cava Planit d.o.o., Kremena d.o.o., PGM Raguza d.d., Vodovod i kanalizacija (2 lokacije, 4 x 14 dana), Dubrovnik ceste d.d. – Mironja, Obšivač d.o.o., Kamenolom Ploče d.o.o., Plano Lithos d.o.o., Senior d.o.o., Strabag d.o.o., Ana kamen Projekt d.o.o., Kamen Plano d.o.o., Mikrosiverit za dom d.o.o., Za Dom-Medovača d.o.o., Interijer Čurko d.o.o., Cian d.o.o., Delta Dragun d.o.o., Grad Drniš, Odvodnja Hvar d.o.o. (10 dana), Splitsko-dalmatinska županija, Tipka Benkovac d.o.o., Upov Imotski³⁸

(2X2dana), Megram d.o.o., Dajaković d.o.o., Grad Knin, Grad Solin, Ličko-senjska županija, Cava Nada d.o.o., Grad Metković, Općina Poločnik, Luka Split d.d.

Akreditirane metode:

Određivanja ukupne taložne tvari (UTT) u okolišnom zraku, prema normi VDI 4320 (Part 2).

Metali (Pb, Cd, As, Ni) u ukupnoj taložnoj tvari prema normi HRN EN 15841.

Određivanje žive u UTT HRN EN 15853- Kvaliteta vanjskog zraka –Standardna metoda za određivanje taloženja žive.

Određivanje talija u UTT vlastita metoda prema Pravilniku o praćenju kvalitete zraka NN 79/17

Određivanja masene frakcije lebdećih čestica PM_{2,5} aerodinamičkog promjera 2,5 µm prema zahtjevima norme HRN EN 12341.

Određivanja masene frakcije lebdećih čestica PM₁₀ aerodinamičkog promjera 10 µm prema zahtjevima norme HRN EN 12341.

Metali (Pb, Cd, As, Ni) u PM₁₀ frakciji lebdećih čestica prema normi HRN EN 14902

Određivanja masene koncentracije dušikovih oksida u vanjskoj atmosferi metodom kemiluminiscencije prema normi HRN EN 14211.

Određivanja masene koncentracije sumporova dioksida i sumporovodika u vanjskoj atmosferi metodom ultraljubičaste fluorescencije prema normi HRN EN 14212.

Određivanja masene koncentracije ozona u vanjskoj atmosferi ultraljubičastom fotometrijom prema normi HRN EN 14625.

Određivanja masene koncentracije benzena u vanjskom zraku tehnikom plinske kromatografije prema normi HRN EN 14662-3.

Određivanje masene koncentracije ugljikovog monoksida u vanjskom zraku nedisperzivne IR spektroskopije prema normi HRN 146262.

Postupak za pripremu eluata otpada prema normi HRN EN 12457-4 - Karakterizacija otpada – Izluživanje – Provjera izluživanja zrnatog otpadnog materijala i muljeva

Određivanje metala u eluatu - HRN EN 16192 Karakterizacija otpada - Analiza eluata.

Određivanje metala u otpadu prema normi HRN EN 13657 Karakterizacija otpada- Digestija zlatotopkom za naknadno određivanje topivih elemenata.

Određivanje masene koncentracije prašine iz plinova emitiranih iz stacionarnih izvora prema normi HRN ISO 9096:2006/kor 1:2007 Emisije iz stacionarnih izvora – Ručna metoda određivanja masene koncentracije čestica

Postupak za mjerenje emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora HRN ISO10396:2008

Postupak za mjerenje buke okoliša HRN ISO 1996-1:2016 i HRN ISO 1996-2

Postupak za terensko mjerenje zračne zvučne izolacije HRN EN ISO 16283-1 i HRN EN ISO 717-1

Postupak za mjerenje udarne zvučne izolacije HRN EN ISO 16283-2:2018 i HRN EN ISO 717-2

OVLASNICA

Izdana ovlaštenja (rješenja) nadležnih ministarstava za područje:

AKUSTIČKA MJERENJA (Mjerenje razine buke okoliša; Terensko mjerenje zračne zvučne izolacije; Terensko mjerenje udarne zvučne izolacije) - Rješenje izdano od Ministarstva zdravstva (Kl:UP/I-540-01/22-03/03; Ur.br:534-03-3-2/2-22-03 od 19.7.2022.). Trajanje ovlaštenja 19.7.2027.

PRAĆENJE KVALITETE ZRAKA - Rješenje izdano od Ministarstva zaštite okoliša i energetike (Kl:UP/I-351-05/24-04/4; Ur.br:517-04-2-1-24-2 od 16.2.2024.). Trajanje ovlaštenja do 11.2.2029.

PRAĆENJE EMISIJA ONEČIŠĆUJUĆIH TVARI U ZRAKU IZ NEPOKRETNIH IZVORA

(Kl:UP/I-351-05/24-04/5; Ur.br:517-04-2-1-24-2 od 16.2.2024.). Trajanje ovlaštenja do 11.2.2029.

ODREĐIVANJE VRSTA OTPADA, OPASNIH SVOJSTAVA OTPADA, UZORKOVANJE I ISPITIVANJE FIZIKALNIH I KEMIJSKIH SVOJSTAVA OTPADA (KL: UP/I -351-02/15-

08/39 od 14.4.2015.). Trajanje ovlaštenja do opoziva.

MEĐULABORATORIJSKA ISPITIVANJA:

Odjel za zrak sudjelovao je u 2024. godini u međulaboratorijskom ispitivanju (MLU) iz područja:

- shema – PT-AR-13-Metalsat Ambient air concentrations (4 spiked quartz fibre filters 47 mm ϕ), Round AR063, organizator je LGC Standards GmbH 12/06/2024. Predani su rezultati za metale As i Cd, vrijednosti z-scora bili su < 3.
- shema – PT-AR-17-Dust (4 spiked quartz fibre filters 47 mm ϕ), Round AR060, organizator je LGC Standards GmbH 21/03/2024. Laboratorij je uspješno proveo mjerenje za sva četiri filtera, sve vrijednosti z-scora bile su zadovoljavajuće.
- shema – PT-AQ-17C-Metals at typical wastewater levels , Round AQ663, organizator je LGC Standards GmbH., 19/03/2024. Svi metali (Sb, As, Ba, Cd, Cr, Co, Pb, Mn, Mo, Hg, Ni, Se, V i Zn) uspješno su određeni. Vrijednosti z-scora bile su su < 3.

U 2025. godini laboratorij je sudjelovao u MLU za emisijska mjerenja koncentracija plinova (CO₂, CO, NO, O₂), organizator ispitivanja bio je Ekonerg d.o.o., Laboratorij za ispitivanje sposobnosti, održanom u Zagrebu 23.10.2025. Izvještaj o rezultatima provednog ispitivanja se očekuju tijekom 12.2025. Kao kriterij uspješnosti procjenjuje se z-score (izmjerena vrijednost emisijskog plina) i En-broj (izmjerena mjerna nesigurnost) sudionika za svaki plin pojedinačno.

U 2026. godini očekuje se isporuka nove opreme:

- dva automatska analizatora za mjerenje sumporovodika (H₂S) u zraku – odabrana je ponuda Kobis d.o.o., Zagreb, za uređaj Thermo Scientific – Analizator 450i za mjerenje H₂S i SO₂ od 21.11.2025.
- automobila odgovarajuće snage zbog potrebe tegljenja prikolice – mobilne postaje za mjerenje kvalitete zraka.

5. SLUŽBA ZA JAVNO ZDRAVSTVO I PROMICANJE ZDRAVLJA

SAŽETAK DJELOKRUGA RADA

U Službi se provode mjere zdravstvene zaštite iz područja javnog zdravstva. Na temelju Mreže javno zdravstvene službe N.N. br. 49/24 i Zakon o obaveznom zdravstvenom osiguranju N.N. br. 80/13, 137/13, 98/19, 33/23, 105/25 NZJZ SDŽ sa HZZO-om je ugovorio 5 timova javnog zdravstva. Sastav tima čini jedan liječnik specijalist epidemiologije/specijalist javnog zdravstva i jedna viša medicinska sestra. Poslovi i aktivnosti Službe za javno zdravstvo usklađeni su sa Nacionalnim planom razvoja zdravstva za razdoblje od 2021. do 2027. godine u kojoj su definirani prioriteti javne politike pod strateškim ciljem „Zdrav, aktivan i kvalitetan život“. Temeljem tako utvrđenih potreba definirani su sljedeći prioriteti politike na području javnog zdravstva i zdravstvene skrbi:

- promicanje zdravlja i aktivnog života svih dobnih skupina građana,
- unaprjeđenje javnozdravstvenih aktivnosti pod vodstvom zavoda za javno zdravstvo radi suzbijanja zaraznih i nezaraznih bolesti te sprječavanja ozljeda

Rad Službe za javno zdravstvo NZJZ SDŽ organiziran je kroz 4 Odjela:

- Odjel za ocjenu zdravstvenog stanja stanovništva, organizaciju, rad zdravstva i medicinsku demografiju
- Odjel/ Centar za gerontologiju
- Odjel za prevenciju bolesti i
- Odjel za promicanje zdravlja

OBRAZLOŽENJE PROGRAMA

U Službi se odvijaju javnozdravstvene aktivnosti:

- ocjena zdravstvenoga stanja stanovništva na temelju zdravstvenih pokazatelja i utvrđivanje javnozdravstvenih problema,
- provođenje djelatnost javnozdravstvene gerontologije
- promicanje zdravoga načina življenja,
- prevencije kroničnih nezaraznih bolesti i prikupljanje podataka o njima.

Odjel za ocjenu zdravstvenog stanja stanovništva, organizaciju, rad zdravstva i medicinsku demografiju

a) Prijedlog plana rada Odjela za ocjenu zdravstvenog stanja stanovništva, organizaciju, rad zdravstva i medicinsku demografiju za 2026. godinu

Odjel za ocjenu zdravstvenog stanja stanovništva, organizaciju, rad zdravstva i medicinsku demografiju Službe za javno zdravstvo i promicanje zdravlja sudjeluje u procesima zdravstvene statistike, demografske, vitalne odnosno mortalitetne statistike i to kao njihov nositelj, ali i kao njihov korisnik, razdjeljitelj odnosno izdavatelj.

Obvezatne zdravstveno-statističke aktivnosti „Godišnjeg provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske“ – „35. Zdravstvo i sigurnost“, predstavljaju osnovu za sve javnozdravstvene statističko-analičke poslove te izradu javno-zdravstvenih pokazatelja stanja i promjena u sustavu zdravstva i zdravlja stanovništva Splitsko-dalmatinske županije i stoga određuju obujam i sastavnice Plana rada Odjela za ocjenu zdravstvenog stanja stanovništva, organizaciju, rad zdravstva i medicinsku demografiju Službe za javno zdravstvo i promicanje zdravlja Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije (NZJZ SDŽ, SJZPZ).

Na temelju Zakona o službenoj statistici (Narodne novine, br. 103/03., 75/09. i 59/12.), Državni zavod za statistiku u suradnji s drugim nositeljima službene statistike izrađuje Provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske.

Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske donosi se za svaku godinu na koju se odnosi Program statističkih aktivnosti Republike Hrvatske. Program se temelji na potrebama korisnika, ali i zahtjevima Europske unije koji su navedeni u dokumentu Statistical Requirements Compendium.

Zakonom o zdravstvenoj zaštiti (Članak 128.: Zavod za javno zdravstvo jedinice područne (regionalne) samouprave; NN, br. 125/19) i Planom i programom mjera zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja, definirane su javnozdravstvene mjerodavnosti i obveze Odjela za ocjenu zdravstvenog stanja stanovništva, organizaciju, rad zdravstva i medicinsku demografiju SJZPZ kao javno-zdravstvene djelatnosti NZJZ SDŽ, na kojima se zasnivaju javno-zdravstvena funkcija SJZPZ na području Splitsko-dalmatinske županije kao jedinice područne (regionalne) samouprave:

- Praćenje demografskih kretanja;
- Praćenje vitalnih (rođeni, umrli) i društvenih (sklopljeni/razvedeni brakovi) događaja i njihovog kretanja (prirodnog; mehaničkog / migracija) stanovništva;

- Praćenje, istraživanje i evaluacija zdravstvenog stanja, zdravstvenih potreba i zdravstvenih prioriteta stanovništva;

- Sudjelovanje u izradi preventivnih programa i intervencijskih mjera u praćenju provođenja programa osnovnih mjera zdravstvene zaštite posebno osjetljivih skupina (najmlađi, stariji, trudnice) i odabranih javno-zdravstvenih prioriteta (teško bolesni/palijativna skrb).

- Praćenje i evaluacija organizacije i rada zdravstvenih djelatnosti na svim razinama zdravstvene zaštite;

- Stručno-metodološka pomoć i suradnja sa svim zdravstvenim djelatnostima na području zdravstveno-statističke i javnozdravstvene djelatnosti a u svrhu poboljšanja kvalitete zdravstvenih podataka i pokazatelja;

- Sudjelovanje u izradi programa zdravstvenog informiranja, promicanja zdravlja i sprječavanja bolesti;

- Pretraživanje svih baza po određenoj problemskoj kategoriji odnosno prioritetnom zdravstveno-socijalnom problemu, te stavljanje u međusobne odnose svih atributa određenih entiteta, prema potrebama pojedinog istraživanja;

- Sudjelovanja u planiranju, predlaganju i provođenju aktivnosti u uspostavi, razvoju i upravljanju zdravstvenim informacijskim sustavom;

- Izrada redovitih i povremenih publikacija iz područja javno-zdravstvene djelatnosti;

- Provođenje istraživanja za specifične potrebe tražitelja (vlasnika Zavoda, lokalne uprave), na osnovu kojih će se imati argumente za određivanje i predlaganje preventivnih / interventnih mjera, osobito za posebno osjetljive skupine stanovništva.

b) Izvješće o radu Odjela za ocjenu zdravstvenog stanja stanovništva, organizaciju i rad zdravstva i medicinsku demografiju za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2025. godine

U razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2025. godine u Odjelu za ocjenu zdravstvenog stanja stanovništva, organizaciju i rad zdravstva i medicinsku demografiju obavljeno je:

- kontrola, ispravke netočno/nepotpuno upisanih te unos i pohrana podataka iz individualnih obrazaca *Prijava poroda* iz Klinike za ženske bolesti i porode KBC Split u Nacionalni informacijski sustav (nešto više od 4000 prijava).

- Kontrola, ispravke netočno/nepotpuno upisanih te unos i pohrana podataka iz individualnih obrazaca *Prijava prekida trudnoće* iz Klinike za ženske bolesti i porode KBC Split iz jedinica Dnevne bolnice i stacionarne skrbi u Nacionalni informacijski sustav (oko 500 prijava).
- Kontrole, ispravke/nadopune te unos i pohrana podataka iz individualnih obrazaca *Prijava perinatalne smrti* iz Klinike za ženske bolesti i porode KBC Split u Nacionalni informacijski sustav. Dostavljanje istih zapisa u papirnatom obliku u Hrvatski zavod za javno zdravstvo (30 prijava).
- Zaprimanje, kontrola, ispravke netočno/nepotpuno upisanih te unos i pohrana podataka iz individualnih obrazaca za stacionarno liječene (*Bolesničko statističkih obrazaca*) za liječene u stacionarima Ispostava Županijskog doma zdravlja – lokacija Split, Sinj, Makarska, Imotski Supetar u Nacionalni informacijski sustav (2000 obrazaca).
- Kontrola (58000 zapisa) te zatražene ispravke nepotpuno upisanih/neupisanih podataka (1000) u elektroničkom obliku *svih stacionarno liječenih* u KBC Split u Nacionalni informacijski sustav (1000) .
- Kontrola (163480 zapisa) te zatražene ispravke nepotpuno upisanih/neupisanih podataka (1000) u elektroničkom obliku iz svih jedinica *Dnevne bolnice KBC Split*.
- Nadopuna mortalitetno-statističkih podataka u papirnatim obrascima demografsko-mortalitetne statistike Državnog zavoda za statistiku (DEM-2, Potvrda o smrti s osnovnim uzrokom smrti) za umrle u Splitsko-dalmatinskoj županiji u 2024. godini, a po pismenom traženju Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (120 obrazaca).
- Zaprimanje zbirnih godišnjih obrazaca/statističkih istraživanja u izvanbolničkoj zdravstvenoj zaštiti Županije za 2025. godinu iz definiranih djelatnosti:
 - Izvješće tima primarne zdravstvene zaštite (djelatnost opće medicine), Obrazac N-01-01; bez ugovora s HZZO-om;
 - Izvješće tima primarne zdravstvene zaštite (djelatnost za zdravstvenu zaštitu dojenčadi i predškolske djece), Obrazac N-01-01 bez ugovora s HZZO-om, ;
 - Sistematski pregledi dojenčadi i predškolske djece, Obrazac N-01-05, bez ugovora s HZZO-om;
 - Izvješće tima hitne medicinske pomoći, Obrazac N-01-08;
 - Izvješće tima za zdravstvenu zaštitu žena, Obrazac N-01-11, bez ugovora s HZZO-om ;
 - Izvješće tima u djelatnosti medicine rada, Obrazac N-01-18;
 - Izvješće tima za liječenje usta i zubi, Obrazac N-01-25, bez ugovora s HZZO-om;
 - Izvješće patronažnog tima – Obrazac N-01-28;
 - Izvješće ordinacije za specijalističko – konzilijarnu djelatnost, Obrazac N-02-01.

- Statističko istraživanje praćenja i organizacije rada bolnica (Obrazac br. 3-21-60) s podacima o stacionarnoj zdravstvenoj ustanovi – odjeli, djelatnici, postelje, dani liječenja i kretanje liječenih bolesnika obvezujući su za sve stacionarne zdravstvene ustanove bez obzira na vrstu vlasništva, u godišnjoj periodičnosti.

● Prijam i postupak sa svakim zbirnim izvješćem/statističkim istraživanjem (definirana u Godišnjem provedbenom planu statističkih aktivnosti Republike Hrvatske, Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb) u elektroničkom i papirnatom mediju, prema Uputama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, uključuje za svaku kategoriju definiranih izvješća svakog obvezujućeg subjekta/nositelja zaštite u Županiji provjeru:

1 - rokova prispjeća (godišnje, tromjesečno, mjesečno);

2 - potpunosti sadržaja;

3 - točnosti upisanog sadržaja;

4 - cjelovitosti obuhvata,

5 - upisa svih izvješća svih djelatnosti u računalni program HZJZ-a.

Sva zaprimljena i upisana definirana statistička istraživanja u elektroničkom obliku dostavljena u Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

● Kopiranje i slanje u papirnatom obliku u HZJZ svih zaprimljenih zbirnih godišnjih obrazaca/statističkih istraživanja za 2024. godinu (300-njak nositelja) u izvanbolničkoj zdravstvenoj zaštiti Splitsko-dalmatinske županije iz definiranih djelatnosti:

- Izvješće tima primarne zdravstvene zaštite (za djelatnost opće medicine), Obrazac N-01-01;

- Izvješće tima primarne zdravstvene zaštite (za djelatnost za zdravstvenu zaštitu dojenčadi i predškolske djece), Obrazac N-01-01;

- Sistematski pregledi dojenčadi i predškolske djece, Obrazac N-01-05;

- Izvješće tima hitne medicinske pomoći, Obrazac N-01-08;

- Izvješće tima za zdravstvenu zaštitu žena, Obrazac N-01-11;

- Izvješće tima u djelatnosti medicine rada, Obrazac N-01-18;

- Izvješće tima za liječenje usta i zubi, Obrazac N-01-25;

- Izvješće patronažnog tima – Obrazac N-01-28;

- Izvješće ordinacije za specijalističko – konzilijarnu djelatnost, Obrazac N-02-01.

- Statističko istraživanje praćenja i organizacije rada bolnica (Obrazac br. 3-21-60).

- Za potrebe javnozdravstveno-statističke analize pribavljeni su podatci u elektroničkom obliku od Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske s definiranim opisom sloga o javnozdravstveno-statističkim značajkama svake smrti stanovnika Splitsko-dalmatinske županije u agregiranom obliku za 2024. godinu.
- Za potrebe javnozdravstveno-statističke analize pribavljeni su podatci u elektroničkom obliku od Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo s definiranim opisom sloga o liječenim stanovnicima izvan Splitsko-dalmatinske županije u drugim zdravstvenim ustanovama Republike Hrvatske za 2024. godinu.
- Mjesečna izvještavanja „Indikatorima“ za mjesece siječanj, veljača i ožujak, travan, svibanj, lipanj, srpanj, kolovoz, rujan, studeni, prosinac 2025. godine za Hrvatski zavod za javno zdravstvo
- Podsjetnik o obvezi dostavljanja elektroničkim putem ili u papirnatom obliku redovitog godišnjeg zdravstveno-statističkog izvješća ordinacija/djelatnosti (848 nositelja) na području Splitsko-dalmatinske županije za 2025. godinu.
- Vođenje i koordiniranje rada u Odjelu za ocjenu zdravstvenog stanja stanovništva, organizaciju i rad zdravstva i medicinsku demografiju

Odjel za gerontologiju

PLAN RADA I RAZVOJA ODJELA ZA GERONTOLOGIJU ZA 2026. GODINU

U Odjelu za gerontologiju se provodi djelatnost javnozdravstvene gerontologije. Cilj ovih aktivnosti je provedba gerontološko-javnozdravstvenih mjera praćenja, proučavanja, nadzora, koordinacije te evaluacije gerontološko-javnozdravstvenih pokazatelja starijeg stanovništva na području Splitsko-dalmatinske županije.

Zakonska podloga na kojoj se zasniva program rada Odjela su: Zakon o zdravstvenoj zaštiti RH, Plan i program mjera zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja, Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti RH, Sporazum o financiranju poslova prevencije i zaštite zdravlja NZJZ SDŽ.

Prema "Planu i programu mjera zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja", utvrđene su mjere za djelatnost gerontološko-javnozdravstvene zaštite koje čine osnovu planiranih poslova i aktivnosti Odjela za gerontologiju Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije za 2026. godinu:

- Praćenje, proučavanje, nadzor, koordinacija, evaluacija i izvješćivanje te planska projekcija gerontološko-javnozdravstvenih pokazatelja.

- Utvrđivanje, evidencija, praćenje i evaluacija zdravstvenih potreba starijih osiguranika od 65 i više godina - praćenje mortaliteta i morbiditeta u primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj zdravstveno - gerijatrijskoj zaštiti na županijskoj razini vođenjem javnozdravstvene gerontološke datoteke s ciljem ocjene zdravstvenog stanja starijeg stanovništva Splitsko-dalmatinske županije.
- Koordiniranje djelatnosti i sudjelovanje u organizaciji i provedbi gerontološko-javnozdravstvenih akcija u lokalnoj zajednici te suradnja s ostalim sudionicima promidžbe aktivnog zdravog starenja.
- Trajna zdravstveno-gerontološka edukacija koja obuhvaća organizaciju tribina i radionica:
 - Gerontološke tribine se organiziraju radi trajne gerontološke edukacije zdravstvenih djelatnika i drugih stručnjaka koji se bave zdravstvenom zaštitom starijih osoba u cilju upoznavanja sa stručnim dostignućima i obvezama iz područja zdravstvene gerontologije i gerijatrije te informiranja javnosti
 - Gerontološke radionice se organiziraju radi zdravstveno-gerontološke edukacije starijih osoba u svrhu zaštite zdravlja starijih osoba zdravstvenim prosvjećivanjem kroz rad u malim i velikim skupinama, te savjetovanjem starijih osoba o mjerama primarne, sekundarne i tercijarne prevencije. Cilj ovih aktivnosti je promicanje zdravlja kod starijih usvajanjem i potpomaganjem zdravijih načina življenja poticanjem pozitivnog zdravstvenog ponašanja i usvajanjem po zdravlje korisnih navika radi očuvanja psihičkog zdravlja i funkcionalnih sposobnosti (poticanje primjerene tjelesne i psihičke aktivnosti, promicanje korisnosti zdrave i uravnotežene prehrane, sprječavanje debljine, važnost prestanka pušenja i pijenja alkoholnih pića, sprječavanje infekcija provođenjem općih i specifičnih mjera, prevencija nesreća i ozljeda u prometu i kući)
 - Priprema i izrada stručno-preglednih te popularno-edukativnih članaka i tekstova, te promotivnih materijala (brošure, letci, plakati) u svrhu javnozdravstvenog prosvjećivanja i promicanje zdravlja prema javnozdravstvenim prioritetima
 - Izrada prijedloga Programa mjera i postupaka u zaštiti zdravlja starijih osoba s prijedlogom provedbe ciljnih prioritetnih i preventivnih gerontološko-javnozdravstvenih mjera u cilju poboljšanja kvalitete zdravstvene zaštite i očuvanja funkcionalne sposobnosti starijih osoba uz promociju aktivnog zdravog i produktivnog starenja
 - Izvješćivanje i evaluacija rada

Ciljevi i strategije javnozdravstvenih gerontoloških programa su usklađeni s dva ključna strateška dokumenta dugoročnog razvoja sustava zdravstva i sustava socijalne skrbi: Nacionalni plan razvoja zdravstva za razdoblje od 2021. do 2027. godine i Nacionalni plan razvoja socijalnih usluga za razdoblje od 2021. do 2027. godine.

Izvještaj o postignutim ciljevima za 2025. godinu

Realizacija ciljeva u 2025. godini je djelomično ostvarena. Organizirano je i odrađeno 6 gerontoloških radionica s ciljem zdravstveno-gerontološke edukacije starijih osoba u svrhu zaštite zdravlja starijih osoba poticanjem i promocijom pozitivnog zdravstvenog ponašanja i unaprjeđivanja zdravlja te očuvanja funkcionalne sposobnosti uz promociju aktivnog zdravog i produktivnog starenja (Dom za stare i nemoćne osobe Stari Grad, Centar Zlatno doba udruga MI Split, Udruga sv. Jerolim Kaštel Gomilica, Udruga Lažani Kaštel Kambelovac na teme prevencije padova, važnosti tjelesne aktivnosti i prevencije respiratornih infekcija kod osoba starije životne dobi). Organizirane su i 3 gerontološke edukacije zdravstvenih djelatnika i drugih stručnjaka koji se bave zdravstvenom zaštitom starijih osoba u cilju upoznavanja sa stručnim dostignućima i obvezama iz područja zdravstvene gerontologije i gerijatrije (knjižnica NZJZ SDŽ- edukacija o osteoporozi i osteoporotskim prijelomima, Dom za stare i nemoćne osobe Stari Grad, udruga sv. Jerolim-edukacija osoblja o mjerama u prevenciji padova i o važnosti tjelesne aktivnosti). Planirane, neodržane radionice prebačene su u plan za 2026. godinu.

Djelatnici Odjela za gerontologiju sudjelovali su i u provedbi javnozdravstvene akcije u sklopu 25. Splitskog maratona. Sudionicima je mjereno krvni tlak, šećer u krvi, određivan je indeks tjelesne mase, dijeljeni su edukativni materijali i davani medicinski savjeti.

Realizirana je i izrada stručnog zdravstvenog sadržaja za potrebe zdravstvenog prosvječavanja (brošura Tjelesna aktivnost osoba treće životne dobi, stručni i popularni članci u časopisu Javno zdravstvo i na web stranici NZJZ SDŽ, aktivno sudjelovanje na online 13th Annual Conference of Europe's Sciences and Arts Leaders and Scholars, *It's About People 2025: Social and Technological Resilience for Health and Sustainable Development* s predavanjem na temu „ICT Devices for Independent Living of the Elderly“, aktivno sudjelovanje na 7. konferenciji o palijativnoj skrbi s predavanjem na temu „Razvoj i perspektive palijativne skrbi u Splitsko-dalmatinskoj županiji“).

Za praćenje, proučavanje, nadzor, koordinaciju te evaluaciju gerontološko-javnozdravstvenih pokazatelja po razinama zdravstvene zaštite, obrađeni su gerontološki pokazatelji za 2022. godinu. U tijeku je obrada gerontoloških pokazatelja za 2023. godinu. U tijeku je i izrada elaborata o javnozdravstvenim pokazateljima o osobama starije dobi u Splitsko-dalmatinskoj županiji 2018. – 2022. Neostvarene aktivnosti su prebačene u plan za 2026. godinu.

Ciljevi za 2026. godinu

U sklopu poslova i zadaća gerontološko-javnozdravstvene djelatnosti i dalje će se provoditi trajna zdravstveno-gerontološka edukacija koja obuhvaća organizaciju tribina i radionica (6 gerontoloških radionica u domovima za stare i nemoćne i u centrima dnevnih okupljanja osoba starije životne dobi, te 6 gerontoloških tribina za zdravstvene djelatnike i druge stručnjake koji skrbe o osobama starije dobi).

Provodit će se ocjena zdravstvenog stanja starijeg stanovništva Splitsko-dalmatinske županije obradom gerontološko-javnozdravstvenih pokazatelja, te na osnovu analize gerontoloških statističkih podataka planirati javnozdravstvene aktivnosti (izraditi ljetopis za 2024. godinu i dovršiti elaborat o starijem stanovništvu Splitsko-dalmatinske županije).

Odjeli za promicanje zdravlja i prevenciju bolesti

Rad Odjel za promicanje zdravlja i Odjela za prevenciju bolesti usmjereni su na primarnu, sekundarnu i tercijarnu prevenciju bolesti i unaprjeđenje zdravlja opće populacije, populacijskih skupina i pojedinaca.

Mjere promicanja zdravlja provode se kroz rad s ciljnom populacijom: osjetljivim i rizičnim skupinama i profesionalno definiranom populacijom.

U sklopu poslova promicanja zdravih stilova života sa savjetovalištem aktivnosti se provode djelovanjem na životne navike: prehranu, tjelesnu aktivnost, higijenske navike, navike u profesionalnom okruženju i djelovanjem na rizične čimbenike zdravlja: debljinu, tjelesnu neaktivnost, pušenje, stres, neučinkovito komuniciranje, profesionalne rizike te kroz djelovanje na čimbenike socijalnog okoliša.

Mjere promicanja zdravlja provode se u okruženju (obitelj, zajednica, vrtić, škole, radna mjesta), kroz rad u manjim skupinama (radionice), kroz individualno savjetovanje te kroz rad u većim skupinama (predavanja, javnozdravstvene akcije), kroz forme iz područja medija i kulture (kazališne predstave, film radio i televizijske emisije) te kroz stručna predavanja.

U sklopu poslova zdravstvenog informiranja mjere promicanja zdravlja provode se informiranjem kroz sudjelovanje u TV i radio emisijama, tisak, WEB stranicu Zavoda, časopis zavoda, stručna predavanja (za opću populaciju, ciljne skupine i stručnjake iz pojedinih područja).

Plan rada Odjela za prevenciju bolesti i Odjela za promicanje zdravlja za 2026. godinu

Odjel za prevenciju bolesti premješten je novom sistematizacijom iz Službe za epidemiologiju nezaraznih bolesti u Službu za javno zdravstvo i promicanje zdravlja. U sklopu Odjela provodio se Nacionalni program „Živjeti zdravo“, čije se djelovanje i aktivnosti nastavljaju i nakon službenog završetka samog Projekta.

Tim je ugovoren sa HZZO-om te provodi sve aktivnosti koje su predviđene Ugovorom, Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, sukladno Planu i programu rada NZJZSDŽ.

Poslovi i zadaci Odjela i plan rada za 2026. godinu :

- Praćenje i provođenje svih sastavnica Nacionalnog programa „Živjeti zdravo“ : tjelesna aktivnost, pravilna prehrana, edukacija i zdravstveno obrazovanje, spolno zdravlje, zdravlje i okoliš, zdravlje i radno mjesto.
- Suradnja s nositeljima Projekta u HZJZ i usklađivanje aktivnosti
- Suradnja s lokalnom i regionalnom zajednicom u implementaciji komponenti Projekta u lokalnoj zajednici
- Održavanje radionica, javnih tribina i edukativnih predavanja za širu populaciju na temu najčešćih nezaraznih bolesti i ukazivanje na čimbenike rizika u njihovom nastajanju na koje je moguće preventivnim postupcima utjecati
- Poticanje u lokalnoj zajednici stvaranja uvjeta za osiguravanje besplatnih i dostupnih tjelovježbi po mjesnim zajednicama, u suradnji s Kineziološkim fakultetom
- Poticanje radnih organizacija i poslodavca na stvaranje uvjeta za bolju zaštitu zdravlja radnika i dobivanje statusa „Tvrtka –prijatelj zdravlja“. U 2021. godini tu titulu dobili su Cemex i Ad plastik iz Solina.

S te dvije firme je potpisan ugovor. Tijekom godine održat će se po jedna javnozdravstvena akcija u svakoj od te dvije firme kao i evaluacija statusa.

Osim aktivnosti koje se provode u sklopu NP“ Živjeti zdravo“ u Odjelu se planiraju i provode i druge aktivnosti koje se odnose na prikupljanje i obradu dostupnih podataka koji se tiču zdravstvenog stanja stanovništva , vitalnih demografskih pokazatelja, mortaliteta i morbiditeta , stanja okoliša i procjene rizika i mogućeg utjecaja na zdravlje. Navedeni odabrani pokazatelji se obrađuju i prikazuju na web stranicama NZJZ a u planu je, u suradnji s ostalim Službama, ponovno aktivirati Ljetopis SDŽ. Na temelju obrađenih podataka i uočenih pojavnosti potrebno je izraditi zaključke i prijedloge koji će biti javno prezentirani i koji bi trebali davati smjernice nadležnim tijelima zaduženim za organizaciju zdravstvene skrbi.

U suradnji s drugim zainteresiranim institucijama i pojedincima organizirat će se javne tribine, tečajevi, simpoziji i predavanja na temu zdravlja, očuvanja okoliša, zdravstvenih rizika i drugih tema iz područja javnozdravstvenog interesa.

Plan i dinamika aktivnosti Odjela u 2026. :

- Prikupljanje i priprema materijala za Ljetopis, izrada izvješća za prethodne godine.
- Planiranje i provođenje JZ akcije u Cemex-u i Ad- plastiku u sklopu NP Živjeti zdravo (lipanj, srpanj 2026.)
- Obilježavanje Svjetskog dana zdravlja (ožujak –travanj- Festival nordijskog hodanja)
- Volonteri u parku – Solin (svibanj- dan borbe protiv hipertenzije)
- Obilježavanje Svjetskog dana nepušenja (31.5.)
- Obilježavanje Europskog tjedna preventive (lipanj)

- Obilježavanje Dana športa grada Splita- promoviranje tjelesne aktivnosti (rujan)
- Obilježavanje mjeseca borbe protiv karcinoma (listopad 2026.)
- Objava publikacije Ljetopis (studeni ,prosinac)

Osnovna djelatnost Odjela za promicanje zdravlja podrazumijeva provedbu javnozdravstvenih programa prema doktrini promicanja zdravlja u odnosu na epidemiološke procjene o potrebama u lokalnim i regionalnim jedinicama uprave SDŽ prema javnozdravstvenom kalendaru nacionalnog referentnog centra u HZJZ i predviđanjima Svjetske zdravstvene organizacije.

Program rada Odjela polazi od epidemiološke obrade javnozdravstvenih podataka za sve upravne razine u SDŽ, javnog predstavljanja za osnivača ustanove i zainteresiranu javnost, uz prijedlog javnozdravstvenih mjera.

Zakonski okvir podrazumijeva dosljednu provedbu Zakona o zdravstvenoj zaštiti u RH, te pravo javnosti na informiranje o provedbi i razvoju populacijskih javnozdravstvenih politika prema pozitivnim zakonskim odredbama koje reguliraju status javnih službi i pravo na informiranje javnosti.

Poslovi Odjela su usklađeni s temeljnim odredbama Nacionalnog plana razvoja zdravstva u RH, i smjernicama nacionalnog referentnog centra za područje promicanja zdravlja.

Do početka prosinca 2025. godine je u Odjelu izrađena procjena zdravstvenih potreba za sve jedinice lokalne i regionalne uprave u SDŽ, te su prema zahtjevima upućenim prema predstavnicima Odjela na dnevnoj osnovi provođene javnozdravstvene intervencije uz evidenciju u informacijskoj bazi NZJZ SDŽ.

Za 2026. godinu su priređeni prezentacijski materijali koji se uz javnozdravstvene radionice i tribine planiraju u svim jedinicama lokalne uprave i samouprave na području SDŽ. U Odsjeku za informiranje planirani su modeli predstavljanja javnosti na istoj osnovi.

ZAKONSKE I DRUGE PRAVNE OSNOVE NA KOJIMA SE ZASNIVAJU PROGRAMI

1. Zakon o zdravstvenoj zaštiti (NN 100/18., 125/19., 147/20., 119/22., 156/22. i 33/23.)
2. Zakon o izmjenama i dopunama zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 36/24)
3. Plan i program mjera zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (NN 126/06, 156/08 i 33/23)
4. Odluka o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (NN 134/23; Ispravak Odluke o izmjenama Odluke, NN 129/24)
5. Zakon o službenoj statistici (pročišćeni tekst NN 12/13, NN 25/20)
6. Upute za ispunjavanje individualnih zdravstveno-statističkih izvješća
7. Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske

8. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN 80/13, i 137/13, 98/19 i 33/23).

USKLAĐENOST CILJEVA, STRATEGIJE PROGRAMA S DOKUMENTIMA DUGOROČNOG RAZVOJA

Navedeni ciljevi i strategije usklađeni su sa sljedećim dokumentima:

1. Nacionalni plan razvoja zdravstva za razdoblje od 2021. do 2027. godine
2. Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 2021. – 2027.
3. Nacionalna strategija za uključivanje Roma 2021. – 2027.
4. Strateški plan razvoja javnog zdravstva (2013. – 2015.), Vlada RH i Ministarstvo zdravlja RH, Strateški plan javnog zdravstva 2017. – 2020. – prvi nacrt, HDJZ
5. Plan i program mjera zdravstvene zaštite 2023. – 2026. (NN 127/03)
6. Plan promicanja zdravlja, prevencije i ranog otkrivanja bolesti u Gradu Zagrebu za razdoblje 2023. – 2025.
7. Nacionalni program sporta 2019. – 2026., RH, Središnji državni ured za šport
8. Strateški okvir razvoja mentalnog zdravlja do 2030., Ministarstvo zdravstva RH.

6. SLUŽBA ZA ŠKOLSKU I ADOLESCENTNU MEDICINU

SAŽETAK DJELOKRUGA RADA

Prema planu i programu mjera zdravstvene zaštite u Službi za školsku i adolescentnu medicine tijekom godine provodit će se mjere zdravstvene zaštite za učenike osnovnih i srednjih škola, te redovitih studenta prema stručno usuglašenoj metodologiji.

Temeljem broja korisnika u prethodnoj godini od 33.894 učenika osnovnih škola, 17.927 učenika srednjih škola i 14.881 studenta u skrbi školske i adolescentne medicine, u 2026. godini očekuje se približan broj korisnika.

PROGRAM RADA

Kako bi se postigli ciljevi prema Nacionalnom planu razvoja zdravstva od 2021. do 2027. godine, o učinkovitosti, kvaliteti i dostupnosti zdravstvene skrbi djelatnost školske medicine kao i do sada planira pružati potpunu skrb populaciji za koju je nadležna na svim područjima SDŽ (grad, zagora i otoci) jednakim mjerama i obuhvatom.

PLANIRANI SISTEMATSKI PREGLEDI

U svrhu praćenja rasta i razvoja, kontrole zdravstvenog stanja, utvrđivanja poremećaja zdravlja i/ili rizičnih čimbenika.

Temeljem 18.087 napravljenih sistematskih pregleda u 2025. godini približan broj sistematskih pregleda očekuje se i u 2026. godini, sa neznatno većim obuhvatom u V razredu osnovne škole, te I razredu srednje škole. Također, planira se veći obuhvat pregleda studenata na 1. godini studija uz suradnju svih sastavnica Sveučilišta.

- Sistematski pregled djece prije upisa u prvi razred osnovne škole – u 2026. g. očekivani broj pregleda je oko 4600 djece (u 2025.g. 4662), ovisno o broju rođene djece te generacije. Obuhvat sistematskih pregleda na upisu školu je 100% s obzirom da svako dijete u dobi upisa za školu treba biti pregledano od nadležnog školskog liječnika.

- Sistematski pregled u V. razredu osnovne škole (praćenje psihofizičkog razvoja) –planirani broj sistematskih je oko 4300- 4400 djece , što govori o mogućem povećanju obuhvata ukoliko bude u generaciji jednak broj djece kao prethodne godine (u 2025.g. učinjeno je 4220 sistematskih pregleda, 90% obuhvat). Planira se povećati obuhvat uz suradnju i edukaciju roditelja o važnosti sistematskog pregleda i cijepljenja protiv HPV-a koji se preporuča u ovoj dobi.

- Sistematski pregled u VIII. razredu osnovne škole (profesionalna orijentacija)- očekivani broj 4380- 4390 pregleda (u 2025. 4381 pregleda).

- Sistematski pregled u I razredu srednje škole (prepoznavanje zdravstvenih rizika i rizičnih ponašanja) –planirani broj oko 4200 sistematskih pregleda prema broju djece, s povećanjem obuhvata (u 2025. g. učinjeno je 4065 sistematskih pregleda).

- Sistematski pregled na prvoj godini studija – očekivani broj pregledanih studenta trebao bi se povećati za 50% u suradnji sa sastavnicama Sveučilišta i boljoj senzibilizaciji studenta za preventivni pregled koji je neobvezan što se odražava na obuhvat (u 2025. g. pregledano je 1027 studenta prve godine studija).

PLANIRANI OSTALI PREVENTIVNI PREGLEDI

Na temelju odrađenih 5558 pregleda u 2025.g. približan broj se planira u 2026. g.

- Kontrolni pregledi nakon preventivnih pregleda
Prema medicinskoj indikaciji.
- Namjenski pregledi i izdavanje potvrda i mišljenja
 - Pregled prije upisa u srednju, višu, visoku školu ili fakultet ako to zahtijeva odabir školovanja,
 - Pregled prije prijema u đачki ili studentski dom,
 - Pregled u svrhu utvrđivanja zdravstvenog stanja djeteta prilikom promjene školovanja ili načina života,
 - Pregled prije cijepljenja u svrhu utvrđivanja kontraindikacija,
 - Ostali pregledi u svrhu utvrđivanja sposobnosti i kontraindikacija u vezi odlaska na organizirani odmor i sl.

Ostali namjenski pregledi prema zdravstvenoj indikaciji

- Namjenski pregledi i izdavanje potvrda na zahtjev.

PLANIRANI PROBIRI U TIJEKU OSNOVNOG, SREDNJOŠKOLSKOG OBRAZOVANJA I STUDIJA (skrining)

Postupak kojim se u rizičnoj populaciji prividno zdravih, pronalaze pojedinci u kojih se sumnja na neku bolest ili poremećaj.

Ukupno odrađenih 38810 skrininga u 2025. godini planira se u 2026. godini.

Skrining	metoda	vrijeme provođenja
1. Poremećaji rasta i razvoja	mjerenje TT i TV ITM	upis, III., VI., VIII. razred OŠ, završni razred SŠ, I. godina studija
2. Refrakcijske anomalije	Snellenove tablice	upis, III., VI., VIII. razred OŠ, završni razred SŠ, I. godina studija
3. Poremećaji vida na boje	Ishihara tablice	1x u tijeku školovanja (III. ili VI. raz. OŠ), I. godina studija
4. Anemija	Hemoglobin (ferritin)	upis u OŠ
5. Hipertenzija	Tlakomjer sa živom	Upis, VI., VIII. razred OŠ, završni razred SŠ, I. godina studija
6. Proteinurija	Urin test trakom ili biokemijski nalaz	Upis
7. Skolioza	test pretklona	upis, VI., VIII. razred OŠ, završni razred SŠ,

8. Oštećenja sluha	Audiometrija	VII. ili VIII. razred OŠ
9. Gušavost	Pregled štitnjače	upis, VI., VIII. razred OŠ, završni razred SŠ, I. godina studija
10. Poremećaji u spolnom sazrijevanju	Spolni razvoj po Tanneru, podatak o menarhi i orhidometrija	V, VIII razred OŠ, I. razred SŠ, I. godina studija
11. Smetnje ponašanja, socijalizacije i prilagodbe na školu	Intervju i anketiranje učitelja	i 2. polugod. I. i V. razreda OŠ, 2. polugod. I. razreda SŠ
12. Rizične navike i ponašanje (pušenje, alkohol, psihoaktivne droge, spolno ponašanje)	Intervju i anketiranje	i Uz svaki sistematski pregled u OŠ i SŠ i studiju
13. Mentalno zdravlje	Intervju i anketiranje učenika – YP core upitnik	i VIII razred OŠ, I. razred SŠ

Skriningzi kod učenika i studenata s rizikom

Skrining	metoda	učenici (populacija)
1. Hiperkolesterolemija	kolesterol serumu	u za sve učenike n aupisu u školu i učenike s osobnim i obiteljskim rizikom
2. Oštećenja sluha	audiometrija (individualna jasan zvuk)	česte upale uha, podatak o smetnjama sluha, zvučna trauma, i pri izboru školovanja i zanimanja
3. Eksperimentiranje sa psihoaktivnim drogama	urin test trakom	učenici i studenti s rizikom za zlouporabu prema stručnim kriterijima
4. Spolna aktivnost	intervju savjetovanje (broj partnera, kontracepcija, spolne bolesti, Papanicolau test)	i za spolno aktivne djevojke i mladiće
5. Poremećaji hranjenja	intervju	učenici i studenti s rizikom prema stručnim kriterijima

ZDRAVSTVENA I TJELESNA KULTURA

Tijekom 2025. godine napravljeno je 3266 pregleda i timskih sinteza vezano za program Tjelesno
zdravstvene kulture što se planira i u 2026. godini.

Utvrđivanje zdravstvenog stanja i sposobnosti učenika za savladavanje redovitog ili prilagođenog programa tjelesne i zdravstvene kulture, praćenje tjelesne spremnosti učenika te posebna skrb o učenicima koji se rekreativno bave sportom.

- *Pregled u svrhu utvrđivanja zdravstvenog stanja i sposobnosti za prilagođeni program tjelesne i zdravstvene kulture onih učenika koji iz zdravstvenih razloga ne mogu pratiti redoviti program*

Klinički pregled, uvid i nadopuna dijagnostičkih nalaza i savjetovanje s profesorom tjelesne i zdravstvene kulture.

- *Pregled prije započinjanja bavljenja sportskom aktivnošću u školskim sportskim klubovima*

Klinički pregled, uvid i nadopuna dijagnostičkih nalaza u svrhu utvrđivanja zdravstvenog stanja, sposobnosti i kontraindikacija za određenu vrstu sporta u školskim sportskim klubovima.

- *Pregled prije natjecanja u školskim sportskim klubovima*
Kontrolni pregled.

PLANIRANE MJERE ZAŠTITE OD ZARAZNIH BOLESTI

Prem Nacionalnom planu razvoja zdravstva od 2021.-2027. kao i Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti mjere prevencije poput cijepljenja, higijenskih mjera itd. najvažnija su karika u sprječavanju širenja zaraznih bolesti. Podizanje svijesti stanovništva, unaprjeđenje provedbe Programa obveznih i preporučenih cijepljenja su mjere koje trebaju povećati cjepni obuhvat. Broj od 16204 postupka iz 2025.g. najmanje je planirani broj postupaka cijepljenja za 2026. godinu, s tendencijom unaprjeđenja zdravstvene pismenosti i povećanog obuhvata cijepljenjem.

- Cijepljenje i docjepljivanje prema obveznom godišnjem programu cijepljenja, a uključuje i pregled prije cijepljenja u svrhu utvrđivanja kontraindikacija.
- Obvezna dodatna cijepljenja učenika i studenata s rizikom prema Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti
- Dodatna neobvezna cijepljenja i cijepljenje učenika i studenata s rizikom (HPV, krpeljni meningoencefalitis, hepatitis B, pneumokok)

- Sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti
Kontrolni pregled prilikom pojave neke zarazne bolesti u školi i studentskom domu i poduzimanje manjih protuepidemijski intervencija.

PLANIRANA ZAŠTITA I UNAPREĐENJE ŠKOLSKOG OKRUŽENJA

Planirani broj postupaka je 400 (u 2025. god. 384).

- *Higijenska kontrola škole*
Kontrola uvjeta rada i boravka u školi jednom godišnje. Kontrola komunalno-higijenskih uvjeta (osvjetljenje, zračnost, sanitarije, opskrba vodom i dr.) uz nužnu suradnju i s lokalnom zajednicom.
- *Nadzor nad prehranom učenika i studenata*
Kontrola školskih kuhinja i jelovnika te poticanje zdravijih prehrambenih navika u učenika i školskog osoblja.
- *Posebni program za djecu sa zdravstvenim poteškoćama koja zahtijevaju dijetalnu prehranu*
Sudjelovanje pri izradi jelovnika za djecu s posebnim potrebama, edukacija nastavnog i nenastavnog osoblja.
- *Kontrola uvjeta obrazovanja za djecu i studente s posebnim potrebama*
Nadzor nad uvjetima za život i rad, a osobito sigurnosnim uvjetima kretanja za djecu i mlade s posebnim potrebama.

PLANIRANI SAVJETOVALIŠNI RAD

Prema potrebama populacije u skrbi u 2025. g. napravljen je 36301 postupak, te se približan broj planira u 2026. godini.

Provodi se u obvezno izdvojenom i oglašenom vremenu za savjetovalište u trajanju od najmanje 3 sata tjedno, u svrhu pomoći i rješavanju temeljnih problema s kojima se susreću djeca, adolescenti, njihovi roditelji, skrbnici, nastavnici i učitelji: prilagodba na školu, školski neuspjeh, poremećaji ponašanja, problemi razvoja i sazrijevanja, kronični poremećaji zdravlja, planiranje obitelji, zloupotreba psihoaktivnih droga i drugi oblici ovisnosti, problemi mentalnog zdravlja i dr.

- *Savjetovanje u svrhu očuvanja i unaprjeđenja zdravlja i zdravijeg načina življenja*
Rad s učenicima i studentima u rješavanju najčešćih zdravstvenih i psihosocijalnih problema te usmjeravanje usvajanju zdravijih navika i stavova.
- *Savjetovanje o očuvanju i unaprjeđenju reproduktivnog zdravlja*
Savjetovanišni rad s mladima i studentima o odnosima među spolovima, usvajanju odgovornog spolnog ponašanja te uporabi kontracepcije.
- *Savjetovanje o očuvanju i unaprjeđenju mentalnog zdravlja*
Savjetovanišni rad s mladima i studentima o najčešćim problemima mentalnog zdravlja (stres, depresija, anksioznost, nedostatak samopouzdanja i samopoštovanja i dr.).
- *Aktivna skrb o djeci, mladima i studentima s kroničnim poremećajima zdravlja*
Praćenje učenika i studenata koji boluju od kroničnih poremećaja zdravlja u odnosu na zdravstveno stanje i sposobnosti te potrebne mjere zdravstvene zaštite u odgoju i obrazovanju kao i praćenje uspješnosti savladavanja obrazovnog programa.
- *Skrb o djeci, mladima i studentima s rizicima po zdravlje*
Uočavanje i prepoznavanje djece i mladih s rizicima po zdravlje i poremećajima ponašanja (prekomjerna tjelesna težina, sklonost ovisničkom ponašanju – konzumiranju alkohola, eksperimentiranju s psihoaktivnim drogama, sklonost promiskuitetnom ponašanju, bijeg od kuće, izbjegavanje nastave, maloljetničkoj delikvenciji i dr.).
Individualni savjetovanišni i zdravstveno-odgojni rad, suradnja sa stručnim službama škole, s obitelji djeteta, adolescenta ili studenta te centrima za socijalni rad.
- *Skrb o učenicima s ometenošću u psihičkom ili fizičkom razvoju*
Registracija i evidencija učenika koji su zbog ometenosti u psihičkom ili fizičkom razvoju razvrstani po stručnim komisijama zdravstva i prosvjete ili socijalne skrbi. Za svu djecu integriranu u redovne škole ili polaznike specijalnih škola nužna je stalna suradnja sa stručnim službama škole u svrhu praćenja zdravstvenog stanja i sposobnosti djeteta te uspješnosti savladavanja predviđenog odgojno-obrazovnog programa.
- *Rad s roditeljima*
Savjetovanišni rad s roditeljima u svrhu rješavanja aktualnih problema u vezi sa školom, ponašanjem i sazrijevanjem te odnosima u obitelji.
- *Konzultacije s nastavnicima i stručnim suradnicima škole*
Provodi se kao dio svakog sistematskog i drugog preventivnog pregleda u svrhu praćenja i zdravstvenog nadzora svih učenika.

ZDRAVSTVENI ODGOJ I PROMICANJE ZDRAVLJA

Zdravstveni odgoj za učenike, roditelje i djelatnike škole.

Prema Nacionalnom planu razvoja zdravstva za 2021.- 2027. nezdrava prehrana, pušenje, konzumacija alkohola i nedovoljna tjelesna aktivnost bitno su prisutniji nego u razvijenim zemljama zapadne Europe. Naročito zabrinjava komparativno visoka učestalost pušenja i namjernog prekomjernog opijanja u djece.

Uz naglašenu zdravstvena pismenost, edukaciju i preventivne aktivnosti vezan za sve aspekte zdravlja i dobne skupine, planirani obuhvat učenika, studenta i roditelja najmanji je kao i 2025. godine, s tendencijom povećanja.

U 2025. godini provedeno je 2419 postupaka vezanih za zdravstveni odgoj i promicanje zdravlja čime je obuhvaćeno 17389 učenika, studenta i roditelja što se planira i u 2026. godini.

UTVRĐIVANJE PSIHOFIZIČKE SPOSOBNOSTI UČENIKA I PRIMJERENOG OBLIKA ŠKOLOVANJA

Prema Nacionalnom planu razvoja zdravstva i Konvencijom o pravima osoba sa invaliditetom s posebnim naglaskom na djecu i mlade u djelatnosti školske medicine provodi se niz postupaka i aktivnosti.

U 2025. godini provedeno je 3507 postupaka, što se otprilike očekuje i u 2026. godini s obzirom na potrebe populacije o kojoj skrbimo.

- Pregled i procjena psihofizičke sposobnosti

Prema medicinskim indikacijama obavlja se u tijeku postupka utvrđivanja primjerenog oblika školovanja, kao dio rada Povjerenstva škole.

- Timska sinteza

U tijeku postupka sjednica tima stručnjaka uključenih u procjenu psihofizičkih sposobnosti učenika.

- Ciljani pregledi

Ciljani pregledi prema medicinskoj indikaciji i potrebama timske sinteze.

- Ekspertiza

Temeljem obavljenih pregleda i dijagnostičkih postupaka pisanje ekspertnog mišljenja, te sudjelovanje u radu Povjerenstva Ureda.

PLANIRANE OSTALE AKTIVNOSTI

U sklopu ostalih aktivnosti vezanih za populaciju o kojoj skrbimo planirani broj postupaka u 2026.g. je oko 65000 postupaka (u 2025.g.bio je 65195).

Planiranje mjera i aktivnosti prema predviđenom programu rada, te suradnja i koordinacija na razini primarne zdravstvene zaštite, ostalim sudionicima u zdravstvenoj zaštiti, socijalnoj skrbi, prosvjeti i drugim sektorima, osobito pri rješavanju problema prilagodbe na školu, školskog neuspjeha, poremećaja ponašanja, pojave zlouporabe psihoaktivnih droga, kod akceleracije učenika, provođenja ostalih mjera i aktivnosti zdravstvene zaštite.

Registiranje, evidentiranje, evaluacija i izvješćivanje

Registiranje i evidentiranje djece i mladeži u skrbi u svrhu planiranja rada i aktivnosti.

Godišnje izvješćivanje i evaluacija rada i aktivnosti te analiza zdravstvenog stanja djece u skrbi, prema važećim propisima.

ZAKONSKE I DRUGE PODLOGE NA KOJIMA SE ZASNIVAJU PROGRAMI

Djelatnost, organizacija, kadrovski i radni normativi sadržani su u sljedećim dokumentima:

- Zakon o zdravstvenoj zaštiti (NN 100/18, 125/19, 147/20, 119/22)
- Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN 80/13, 137/13, 98/19)
- Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 126/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19 i 64/20)
- Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN 143/21)
- Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (NN 119/22)
- Plan i program mjera zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja (NN 126/06)
- Mreža javne zdravstvene službe (NN 101/12 i 113/15)
- Odluka o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja (NN 106/14)
- Pravilnik o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama (NN24/15)
- Pravilnik o postupku utvrđivanja psihofizičkoga stanja djeteta, učenika te sastavu stručnoga povjerenstva (NN 55/15)
- Plan i program obaveznog cijepljenja (na godišnjoj razini)
- Pravilnik o polaganju državne mature (NN 1/13, 41/19, 127/19, 55/20 i 53/21)

- Pravilnik o pomoćnicima u nastavi i stručnim komunikacijskim posrednicima (NN 102/18, 59/19, 22/20, 85/24).

USKLAĐENI CILJEVI, STRATEGIJE I PROGRAMI S DOKUMENTIMA DUGOROČNOG RAZVOJA

Ciljevi i strategije usklađeni su sa sljedećim dokumentima:

- Nacionalna strategija razvoja zdravstva 2021. – 2027.
- Strateški okvir razvoja mentalnog zdravlja do 2030.
- Nacionalni plan za prava djece u Republici Hrvatskoj 2022. – 2026.

ISHODIŠTE I POKAZATELJI NA KOJIMA SE ZASNIVAJU IZRAČUNI I OCJENE POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE PROGRAMA

Svaka od aktivnosti navedena u ciljevima prati se na mjesečnoj, kvartalnoj i godišnjoj razini u smislu broja izvršenih aktivnosti i obuhvata ciljne populacije.

Izveštaji se mjesečno (i kumulativno polugodišnji i godišnji) dostavljaju u HZZO-u i HZIJ-u.

Tromjesečni, šestomjesečni, devetomjesečni i godišnji izvještaji se dostavljaju Upravi Zavoda.

Izvršenje programa registrira se i prati aplikacijom tvrtke *MCS Grupa d.o.o.* koja pristupa CEZIH-u.

7. SLUŽBA ZA MENTALNO ZDRAVLJE

SAŽETAK DJELOKRUGA RADA

Djelokrug rada ove Službe obuhvaća sve aspekte zaštite i unaprjeđenja mentalnog zdravlja s naglaskom na preventivna djelovanja koja uključuju savjetovališni rad s djecom, mladima i njihovim obiteljima, tretman i nadzor nad ovisnostima te prevenciju mentalnog zdravlja u sportu.

Ciljevi rada Službe usklađeni su s važećim zakonskim propisima, a ostvareni su kroz javnozdravstvene preventivne projekte: „Tu i Tamo“- obuhvat 18 osnovnih škola Splitsko-dalmatinske županije, učenici trećih razreda (oko 500 učenika), „PRETEŽNO VEDRO“- učenici šestih razreda 30 osnovnih škola (oko 1000 učenika), „OKO STOLA“ -učenici drugih razreda srednjih škola (oko 400 učenika).

Kroz Savjetovalište za djecu i mlade prošlo je 183 klijenta i njihovih obitelji na klasičan način, na daljinu se radilo s 93 klijenta, uz 1642 usluge.

Kroz tretman „ŠKOLE NEPUŠENJA“ prošlo je kroz 3 grupe 45 klijenata.

Osim toga kroz tretman i nadzor nad ovisnostima obuhvaćeno je 750 ovisnika o različitim drogama, s mjesečnom dinamikom dolazaka oko 500 posjeta, ukupno 5732 dolaska.

Što se tiče predviđanja za 2026. godinu, planira se zadržati prošlogodišnju razinu i broj svih aktivnosti jer nema realne osnove za povećanje obzirom na kadrovski potencijal kojim Služba raspolaže.

PROGRAM RADA

PLAN RADA NA PODRUČJU UNIVERZALNE I SELEKTIVNE PREVENCIJE ZA 2026.

Područje djelovanja:

1. Prevencija ponašajnih ovisnosti u školskom okruženju (nositelji projekta)

Naziv projekta: Tu & Tamo- priče i animacije za djecu rane školske dobi

Ciljna skupina: učenici 3. razreda iz 20 osnovnih škola na području SDŽ

Opći cilj: zaštita i unaprjeđenje mentalnog zdravlja djece rane školske dobi

Specifični cilj: prevencija ponašajnih ovisnosti

Sažetak aktivnosti:

Istraživanja koja proučavaju učinke društvenih mreža govore o onim pozitivnim stranama, kao što su komuniciranje i razmjena informacija, ali i negativnim, kao npr. mogućnost razvoja ovisnosti ili prijetnja da postanu žrtve nasilja. Svakako su neke od opasnosti i smanjenje socijalnih

vještina i mogućnosti kritičkog mišljenja. Povećanim korištenjem digitalnih medija smanjuje se potreba za interakcijom sa vršnjacima, što dovodi do smanjenja socijalnih vještina jer se one mogu razviti samo u interakciji s drugim ljudima. Smanjenje socijalnih interakcija smanjiti će i socijalnu koheziju, jer ćemo imati sve manje empatije za druge ljude, tj. draži će nam biti virtualni prijatelji nego stvarni. Kritičko mišljenje je vrlo bitno u tom razdoblju, djeca trebaju steći bitne vještine za cijeli život, i što je važnije radne navike, a korištenje laptopa i tableta omogućava im jednostavan i brzi bijeg u svijet zabave umjesto učenja.

Planirane aktivnosti:

Devet priča iz istoimene publikacije ispričat će se tijekom školske godine 2025/26, kao i zaključno odgledati animacija koja je izrađena u prošloj školskoj godini kao dodatna vrijednost projekta te primjena u 2026. Kroz ovaj projekt, učenici će imati priliku pretvoriti svoje ilustracije i narative koje će dodatno obogatiti edukativni sadržaj priča (Tu i Tamo). Ovaj pristup omogućit će dublje razumijevanje i angažman učenika, te promovirati kreativnost i timski rad.

Projekt će se usredotočiti na vizualnu interpretaciju izazova povezanih s pretjeranom upotrebom tehnologije, pružajući gledateljima priliku da kroz animirane filmove promišljaju o važnosti umjerenog korištenja digitalnih medija. Ovi animirani filmovi će biti snažan alat za edukaciju i podizanje svijesti među mladima. Uz animirane filmove, razmatramo i ideje za izradu kalendara i mobilne aplikacije, također vezane za istu temu. Vjerujem da će ovaj projekt doprinijeti još većem angažmanu i interesu učenika te postati inspiracija za buduće inicijative. Ova godina provedbe uključuje i dodatno vrednovanje ali i verifikaciju.

Područje djelovanja:

2. Zaštita i unaprjeđenje mentalnog zdravlja djece i mladih, emocionalno opismenjavanje (nositelji projekta)

Naziv projekta: „Pretežno vedro“ predviđa nastavak projektnih aktivnosti i u 2026. god.

Projektne aktivnosti će se kroz školska natjecanja provoditi društvenom igrom analognim i digitalnim alatom u mjesecu listopadu koji je ujedno i mjesec mentalnog zdravlja. U proteklih deset godina vrednovanjem ishoda pokazalo se kako je alat primjenjiv i održiv, te obavezuju na daljnje aktivnosti na navedenom području kako bi se projekt održao i unaprijedio. Senzibilizacija i destigmatizacija na području mentalnog zdravlja kao dijela općeg zdravlja provodit će se i dalje javnozdravstvenim pristupom s ciljem prevencije rizičnih i/ili ovisničkih ponašanja djece i mladih. Nastavno na suradnju sa stručnim suradnicima u osnovnim i srednjim školama na području SDŽ, nositelj je i dalje NZIZ Služba za mentalno zdravlje šireći mrežu suradnje.

U proteklim godinama projekt se provodio sa ciljem senzibilizacije odraslih zaduženih za provedbu projektnih aktivnosti, obuhvatiti će rad s djelatnicima, nastavnicima na predmetnim i razrednim vijećima u okviru provedbe projekta na školskom nivou. Odrasli će biti upoznati sa sadržajima važnim za poticanje emocionalnog razvoja a time i emocionalne pismenosti krajnjih korisnika projekta. U osnovnim i srednjim školama na području SDŽ, u općoj populaciji, ali i učenika sa posebnim rizikom koji će biti obuhvaćeni diskretnim personalnim pristupom.

Ciljne skupine: djeca i mladi, roditelji, nastavnici, profesori, stručna i šira javnost

Cilj projekta: emocionalno opismenjavanje djece i mladih

Specifični cilj: zaštita i unaprjeđenje mentalnog zdravlja djece i mladih

Planirane projektne aktivnosti:

Primjena društvene igre kroz školska i 9. međuškolsko natjecanje iz emocionalne pismenosti u 2025/26. Ove školske godine 2025/26 će se održati 9. međuškolsko natjecanje u školi koja je pobijedila na 8. međuškolskom natjecanju, a to je OŠ Majstora Radovana u Trogiru. Sudjelovati će i dalje škole koje su do sada bile uključene, ali i dvije nove škole na području SDŽ, ukupno 30 uključujući i škole sa otoka Brača. Natjecanje će se održati u **Mjesecu borbe protiv ovisnosti kao centralni događaj**, kao i proteklih godina.

(Nova digitalna igra je u testnoj fazi, reprogramirana u suradnji s učenicima odgovarajućeg smjera četvrtih razreda Škole za dizajn, grafiku i održivu gradnju Split i njihovom mentoricom primjenjivati će se i dalje u 2026., kada će se proslaviti i jubilarno 10. natjecanje ovog javnozdravstvenog projekta.)

Pod projekt: Zidovi nisu prepreke, uređenje i oslikavanje školskih okruženja, koja postaju ugodna mjesta druženja i igre bez nasilja, devastacije ili drugih rizičnih ponašanja učenika u suradnji sa ŠLU Split i Školom za dizajn, grafiku i održivu gradnju Split; Obrtno-tehničkom školom, Turističko – ugostiteljskom školom.

Aktivnosti uređenja javnog prostora dvorišnog ili školskog okruženja osnovnih ili srednjih škola na području SD županije (troškovi uređenja i oslikavanja u suradnji s učenicima i odgovornim nastavnicima srednjih škola). Predstavljanje za širu i stručnu javnost tijekom prigodnih dana i/ili datuma u Mjesecu mentalnog zdravlja, Mjesecu borbe protiv ovisnosti ili Dana preventive od 7.4.-31.5.2026.

Područje djelovanja:

3. Vizualne komunikacije u zaštiti i unaprjeđenju mentalnog zdravlja djece i mladih putujućom izložbom (nositelji projekta)

Naziv projekta: Plakati za dušu (virtualna izložba)

Ciljne skupine: Djeca i mladi u odgojno-obrazovnim institucijama

Univerzalni jezik vizualne komunikacije posjeduje i estetsku i etičku dimenziju te stimulira intelekt. Dobra vizualna komunikacija i njezina održivost sa širom javnosti važan je čimbenik uspjeha u svakodnevnom radu i razvoju na području zaštite i unaprjeđenja mentalnog zdravlja. Vizualnom komunikacijom prenosimo emocionalna stanja i stavove. Reguliramo tako i time određena neprihvatljiva ponašanja te međuljudsku interakciju, ali i senzibilizaciju na navedenu temu.

Planirane aktivnosti: Izrada prigodnih plakata za važne datume na području djelovanja; interaktivna izložba biti će predstavljena u odgojno-obrazovnim ustanovama i tijekom 2025/26 školske godine. Izložba će biti predstavljena do kraja školske godine 2026. u dvije osnovne i dvije srednje škole. Podjela i objava dopunjenog petog izdanja kataloga u tiskanom i e – obliku. (troškovi dostave i nadopune izrađenih plakata i tiska petog dopunjenog e- kataloga). Vrednovanje i analiza procesnih i projektnih ishoda među učenicima kroz ispisane narative. Izložba projektnih ishoda za javnost u suradnji s nositeljem projekta po potrebi. Koordinacijske i druge aktivnosti kako bi se navedeno moglo realizirati u skladu sa planiranim sadržajima i aktivnostima (troškovi materijala za izradu plakata i podjela kataloga).

Područje djelovanja:

4. Zaštita i unaprjeđenje mentalnog zdravlja mladih na području prehrambenih navika i emocionalnih stanja kod mladih

Naziv projekt: „Oko stola“

Osnovni cilj u prvoj godini pilot projekta je bio ispitati povezanost prehrambenih navika i emocionalnih stanja srednjoškolaca/-ki u svrhu definiranja polazišta za buduće javnozdravstvene preventivne projekte i aktivnosti. Na osnovnu specifičnih ciljeva ispitano je: u kojoj mjeri učenici/-ice brinu vlastitom tijelu i zdravom načinu života . Uspoređena je podudarnost percipirane slike o sebi i stvarnog stanja tjelesne težine učenika/-ica Ispitana osviještenost i prepoznavanje učenika/-ica za povezanost prehrambenih navika i emocionalnih stanja. Izmjereni stavovi i vrijednosti povezane sa utjecajem fizičkog izgleda na samopoštovanje, samopouzdanje, prihvaćenost u društvu i uspjeh u životu. Ispitano u kojoj mjeri sudionici prepoznaju stručnjake iz područja mentalnog zdravlja kao relevantne stručnjake za probleme u prehrambenim navikama u odnosu na druge stručnjake.

Ciljne skupine: Učenici srednjih škola na području SDŽ

Cilj projekta: Skrenuti pozornost na važnost utjecaja emocionalnih stanja i prehrambenih navika. Kako bi se podigla javna svijest o prehrambenim navikama djece i mladih u suvremenom društvu te proveo javnozdravstveni projekt u skladu sa dobivenim rezultatima istraživanja na

temelju ishoda iz 2025., organizirati će se i nadalje 5. turnir na školskoj i međuškolskoj razini tijekom veljače i travnja u sklopu Dana preventive u 2026. (troškovi pri organizaciji i realizaciji istog suradnja s domaćinom Turističko-ugostiteljskom školom Split). U projektu će sudjelovati dvanaest škola na području SDŽ. Korištenje analognog alata za navedeno područje uz pomoć trebalo bi potaknuti korisnike na frekventnije igranje igre a time i bolje ishode.

Područje djelovanja: selektivna i indicirana prevencija

1. Program zaštite mentalnog zdravlja djece i mladih kroz rad u Savjetovalištu za djecu i mlade

Naziv projekta: Prevencija bez dileme...!

Ciljne skupine: djeca i mladi, roditelji i/ili staratelji

Cilj projekta: Zaštita i unaprjeđenje mentalnog zdravlja kroz mjere indicirane prevencije

Projektne aktivnosti:

- Savjetovalište za djecu i mlade na području selektivne prevencije, kroz individualni i obiteljski i grupni savjetodavni rad posrednim ili neposrednim putem ovisno o epidemiološkim uvjetima.
- E-savjetovalište: On –line prevencija / intervencija Pitaj? Ne skitaj! koje će odgovoriti na potrebe brze i dostupne informacije na anonimn i učinkovit način suvremenim pristupom tijekom rada na daljinu neposrednim načinom djelovanja.
- Telefonsko savjetovalište za djecu, mlade i roditelje, ali i suradnike, rad na daljinu u vremenskom zadanom okviru.
- Rad u skupinama za korisnike, tijekom grupnog rada za djecu i mlade održati će se kreativne radionice na temu sa prigodnom porukom u suradnji sa srednjim školama za Božić i Uskrs s ciljem smanjenja stresa u svakodnevnim aktivnostima (troškovi financiranja izvedbenih radova koji zahtijevaju i određene alate)
- Primjena provedbe terapijskog ugovora za roditelje koji obuhvaćaju prava i obveze korisnika Savjetovališta kao i kodeks ponašanja roditelja i djece tijekom boravka u Savjetovalištu i njegovom prostornom okruženju.
- Kreativne radionice biblioterapije u suradnji s vanjskom suradnicom tijekom školske godine za djecu i mlade korisnike Savjetovališta za djecu i mlade po nazivom Puštam papirnate lađe.
- Radionice Art-terapije.
- Evaluacijski postupci ulaznim- izlaznim upitnikom kako bi se osuvremenio i unaprijedio rad Savjetovališta za djecu i mlade, ali i njihove roditelje – praćenje potreba korisnika. Vrednovanje i verifikacija savjetodavnog rada. Unaprjeđenje pisanjem novih procedura.

Uređivanje i tiskanje pro-materijala ili publikacija s ciljem senzibilizacije, destigmatizacije ili samostigmatizacije kad je u pitanju mentalno zdravlje, u suradnji s korisnicima Savjetovališta i odgojno-obrazovnim ustanovama. Izrada novog plakata i pro- materijala za Savjetovalište.

Inicijative:

- Škola bez mobitela 2026

Nakon zabrane uporabe mobilnih uređaja za vrijeme odgojno-obrazovnog procesa, učenici pokazuju više problema u ponašanju. Iščekuju priliku kada će mobilni uređaj ponovno uzeti u ruke, što ih može dodatno ometati u praćenju nastave i sudjelovanju u društvenom životu škole i socijalnom dijalogu. Učenici znaju imati distrakciju pažnje i neke od apstinencijskih simptoma koji govore u prilog razvoju ponašajnih ovisnosti. Daljnja inicijativa Službe za mentalno zdravlje temeljena na svjetskoj praksi koja je ukinula ne samo korištenje pametnih uređaja, nego i njihovo unošenje u škole nastaviti će se i dalje!

- Projekt „Status: on line“

(Nositelji projekta: Služba za mentalno zdravlje NZJZ SDŽ

Suradnici u projektu: osnovne škole: „Kneza Trpimira“, Kaštel Gomilica i „Majstora Radovana“, Trogir, Tehnička i obrtnička srednja škola Split, Ženski đački dom Split)

Planirano tijekom 2026.:

1. Prevencija vršnjačkog i online nasilja

organizacija i priprema za provedbu

edukacija stručnjaka i nastavnika

priprema edukativnog materijala za nastavnike, djecu i roditelje

koordinacija provedbe

evaluacija

2. Online seksualno uznemiravanje djece i mladih

- organizacija i priprema za provedbu

- okupljanje i edukacija volontera

- priprema edukativnog materijala za nastavnike, djecu i roditelje

- koordinacija provedbe

- evaluacija

3. Obilježavanje dana prema kalendaru

4. Suradnja sa Centrom za sigurniji Internet i FICE Hrvatska

- „Ca je covik ?!“

(Nositelj projekta osnovna škola Majstora Radovana, Trogir; voditeljica: Jelena Plejić Senjanin
Partneri u projektu: Služba za mentalno zdravlje NZJZ SDŽ)

Projekt se temelji na radnoj obavezi:

RU PPPZ 005 - PROGRAMI PREVENCIJE I PROMICANJE ZDRAVLJA

POS PPR 028 - PREVENTIVNI PROGRAMI, EDUKACIJE I RAD NA UNAPRJEĐENJU MENTALNOG ZDRAVLJA

Plan za 2026. godinu

Planirano niz projektnih aktivnosti. Nastavni zavod za javno zdravstvo uključen u realizaciju sljedećih projektnih aktivnosti:

- Tiramoli 2026.
 - Prikupljanje sadržaja i materijala (rujan-listopad)
 - Obilježavanje Dana mentalnog zdravlja (10. listopad)
 - Obilježavanje Mjeseca borbe protiv ovisnosti (15. studenog – 15. prosinca)
 - Prikupljanje sadržaja i materijala za tiramole (rujan-studeni)
 - Vizualna i grafička priprema i obrada materijala (studeni)
 - Prikupljanje ponuda za kalendar 2025. (studeni)
 - Trogir – grad sretnih ulica –rekviziti za održavanje projektne aktivnosti (studeni – prosinac)
 - Tisak kalendara (prosinac)
 - Distribucija materijala
 - Predstavljanje projektnih ishoda

“ŠKOLA NEPUŠENJA”

Održati četiri “Škole nepušenja”.

- Priprema materijala za rad.
- Poslovi vezani uz organizaciju škole i formiranje grupe.
- Suradnja s medijima.
- Petodnevni program odvikavanja od pušenja.
- Tri grupe podrške (po održanoj školi).
- Individualno, telefonsko savjetovanje i e-savjetovanje pušača.
- Priprema prezentacije za on-line Školu nepušenja.
- Održavanje on-line Škole nepušenja ukoliko epidemiološka situacija to bude zahtijevala.
- Prezentiranje i organiziranje Škole nepušenja izvan Nastavnog zavoda za javno zdravstvo.
- Održavanje sastanaka i koordinacija vezanih uz organizaciju i provedbu Škole nepušenja.

Planirane javne ili stručne i dr. aktivnosti tijekom 2026.

Vođenje društvenih mreža Službe: NE ovisni ĐIR (Facebook) i Zdrave_ideje (Instagram)

Naziv projekta: Feed/Novosti (radni naziv)

Ciljne skupine: mladi korisnici društvenih mreža Facebook i Instagram

Cilj projekta: mladima približiti rad i područje djelovanja Savjetovališta i Službe za mentalno zdravlje

Aktivnosti u Mjesecu borbe protiv alkoholizma i dr. ovisnosti 2026.

Aktivnosti za Hrvatski dan nepušenja

Aktivnosti za Dane preventive od Svjetskog dana zdravlja 7.4.-31.5. Svjetskog dana nepušenja 2026.

Aktivnosti za Međunarodni dan borbe protiv ovisnosti 26.6.2026.

Aktivnosti u Mjesecu obilježavanja Svjetskog dana mentalnog zdravlja 10.10.2026.

Planirani su i stručni skupovi, seminari, simpoziji kao i kongresi u organizaciji drugih srodnih ustanova ili su u organizaciji Službe za mentalno zdravlje, kao i suradnje na projektnim danima škola u određenim aktivnostima po pozivu.

Plan i program rada u 2026 g. predviđa aktivnosti i suradnju sa: zdravstvenim, odgojno-obrazovnim, socijalnim, pravnim i javnim institucijama na području SDŽ i šire, ali i udrugama, društvima i medijima i izvan struke po potrebi, a sve u cilju zaštite i unaprjeđenja mentalnog zdravlja djece i mladih.

1. KBC Split, Klinika za psihijatriju
2. KBC Split, Klinika za pedijatriju
3. Suradnju sa Poliklinikom za djecu sa poteškoćama u razvoju
4. COO Slava Raškaj-Split
5. COO Juraj Bonači –Split
6. Zavodom za socijalnu skrb-Split
7. HDDP- psihologa podružnica Split
8. Osnovnim i srednjim školama na području SD županije na traženje ili u okviru suradnje pri projektima ili određenim ciljanim aktivnostima.
9. Školom za dizajn, grafiku i održivu gradnju-Split, suradnja na dizajniranju, izradi i tisku promidžbenih i izlaznih materijala u okviru praktične nastave i ŠPP-a, ali i Projekata gdje su aktivni sudionici ili suradnici.

10. AZOO-Split i ŽSV u najavljenom suradnji kroz jednodnevne seminare na međuzupanijskoj, županijskoj ili državnoj razini i dr. aktivnosti u Mjesecu borbe protiv alkoholizma i dr. ovisnosti.
11. ŽSV psihologa, pedagoga i edukatora-rehabilitatora osnovnih i srednjih škola u SDŽ
12. Udrugom Stručnih suradnika predškolskih ustanova u SD županiji
13. Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom u Zagrebu
14. Relevantnim Ministarstvima RH
15. Sveučilišnom bibliotekom i Sveučilištem u Splitu
16. Dječjim vrtićima Splitsko-dalmatinske županije
17. Zdravstvenom školom Split zbog mentorstva i praktične nastave pri izradi maturalnog rada iz predmeta mentalno zdravlje
18. Ligom za prevenciju ovisnosti
19. Visokom školom Aspira Split

RIZIČNA PONAŠANJA, ISTRAŽIVANJE I ANALIZA PODATAKA

- Praćenje kretanja zaraznih i nezaraznih bolesti u populaciji ovisnika o psihoaktivnim tvarima.
- Edukacija ovisnika o psihoaktivnim drogama o rizicima vezanim za prijenos krvlju prenosivih zaraznih bolesti te modifikacija rizičnih ponašanja.
- Suradnja sa Savjetovalištem za virusne hepatitise i HIV, koje radi u sklopu Službe za epidemiologiju. Savjetovanje, edukacija i testiranje pacijenata na markere HBV, HCV, HIV-a i drugih zaraznih bolesti. Epidemiološka obrada i pisanje preporuke za daljnju obradu pacijenata u sklopu pripreme za liječenje virusnih hepatitisa.
- Prikupljanje podataka za Registar ovisnika o psihoaktivnim drogama, intervjuiranje pacijenata i ispunjavanje Pompidou upitnika.
- Rad u Povjerenstvu za suzbijanje zlouporabe droga SDŽ. Izrada potrebnih strateških dokumenata, prikupljanje potrebnih materijala i izrada izvješća za 2025., organiziranje tematskih sjednica, edukacija, okruglih stolova.
- Nastavak suradnje sa Udrugom Hepatos, obilježavanje značajnih datuma kao što su 26.6.2026. i 1.12.2026., testiranje zatvorenika na spolno i krvlju prenosive bolesti (HCV i HIV), Svjetskog dana hepatitisa 28.7.2026. i aktivnostima uoči UMF 2026.
- Projekt „Prevencija spolno prenosivih i krvlju prenosivih bolesti kod rizičnih populacija“ u suradnji sa Zajednicom Papa Ivan XXIII, planiraju se predavanja o virusnim hepatitisima, savjetovanje i cijepljenje protiv hepatitisa B, kao i savjetovanje o hepatitisu C i pripremi za liječenje hepatitisa C korisnika Zajednice.
- Sudjelovanje u kampanji HZJZ “Znanje pobjeđuje – zaštita spolnog zdravlja”, ispunjavanje evaluacijskog upitnika, te osmišljavanje materijala kampanje Spolno zdravlje.

Izvještaji i suradnja s HZJZ

Cilj:

- praćenje prosječne propisane doze terapije pacijentima Službe - izvanbolničko liječenje ovisnosti
- popis pacijenata naše Službe, točan broj upisanih Pompidou obrazaca.
- Usklađivanje obrasca sa potrebama djelatnika i Službe.

Prema:

- RU PMI 002-RADNA UPUTA ZA PISANJE MJESEČNOG IZVJEŠĆA PREMA HZJZ

Evidentiranje i evaluacija rada djelatnika Službe za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti na mjesečnoj razini.

Bilježenje usluga koje se pružaju klijentima, korisnicima savjetovališta za mentalno zdravlje, ostalim osobama koje su u pratnji (roditeljima, supružnicima i sl.), te nadalje rad sa stručnim suradnicima, suradnja s medijima i sl.

NADZOR NAD OVISNOSTIMA

PLAN RADA ZA RAZDOBLJE 01.01. – 31.12. 2026. GODINE

- Program nadzora nad farmakoterapijom „Splitski đir“

Prema medicinskoj indikaciji sukladno suvremenim medicinskim saznanjima i doktrinama za suzbijanje ovisnosti provođenje individualne i grupne psihoterapije i edukacije, te kontrola apstinencije. Provođenje praćenja, rehabilitacije i nadzora, skrb o konzumentima i ovisnicima u procesu odvikavanja i održavanja. Prema stručno usuglašenim smjernicama propisivanje i nadzor nad provođenjem specifične medikamentozne terapije. Uključuje provođenje mjere obveznog liječenja ovisnika po odredbi nadležnog suda.

- Program nadzora nad farmakoterapijom „Cista Velika“

U svom nastojanju da terapijski program prilagodi promjenama u strukturi i potrebama ovisničke populacije NZJZ SDŽ Služba za mentalno zdravlje od 01.01. 2009. godine provodi novu vrstu nadzora programa u Prihvatnom centru Cista Velika Doma za ovisnike Zajednice Susret. Korisnici se smještaju u zaštićene uvjete Prihvatnog centra, gdje im se daje mogućnost uspostavljanja strukture i dnevne rutine (onim ritmom koji odgovara njihovim potrebama) uz stručnu pomoć, bez obveze nastavka drug-free programa u klasičnoj terapijskoj zajednici.

- Program nadzora nad farmakoterapijom u T.Z. „Papa Ivan XXIII“

Služba će i u 2026.g sudjelovati u realizaciji i nadzoru terapijskog programa za ovisnike s psihijatrijskim komorbiditetom, a koji se provodi u smještajnim kapacitetima Udruge.

- Projekt «Bilice»

U suradnji sa zdravstvenom i tretmanskom službom u Zatvoru u Splitu na Bilicama planira se i dalje nadzor nad specifičnom farmakoterapijom ovisnika u 2026.g.

PROGRAM ZA PREVENCIJU OVISNOSTI O ALKOHOLU

- Univerzalna prevencija – upoznavanje s rizicima za zdravlje i problemima vezanim uz konzumiranje alkoholnih pića, osobito u prometu i na radu te poticanje na mijenjanje društvenih i osobnih stavova prema konzumiranju alkoholnih pića.
- Uključivanje obitelji u terapijski proces
- Sudjelovanje u radu klubova liječenih alkoholičara s ciljem održavanja apstinencije, obiteljske, radne i društvene rehabilitacije.
- Suradnja s udrugama koje se bave problemom ovisnosti o alkoholu
- Sudjelovanje u posebnim programima promicanja zdravlja
- Suradnja s medijima u borbi protiv ovisnosti
- Izrada stručnih sadržaja za tiskane materijale i audiovizualnih sredstava
- Savjetovališni rad

PREVENCIJA U SPORTU

- Sudjelovanje u znanstvenim istraživanjima i edukaciji, prevenciji rizičnih ponašanja sportaša i rekreativaca (uključujući primjenu nedozvoljenih sredstava, prevenciju ovisnosti, prevenciju sportskih ozljeda, prevenciju zaraznih bolesti i kroničnih nezaraznih bolesti, mentalno zdravlje)
- Senzibilizacija javnosti i promocija tjelesne aktivnosti u svim dobnim skupinama (djeca, učenici, studenti, odrasli, starije osobe, zaposleni- radno mjesto, hendikepirane osobe - invalidi)
- Izrada edukativnog i informativnog materijala
- Suradnja sa Odjelom za toksikologiju, Službom za školsku i sveučilišnu medicinu, školama i fakultetima i njihovim stručno-razvojnim službama, državnim institucijama, sportskim klubovima i ostalim udrugama i subjektima koji se bave različitim aspektima zaštite zdravlja sportaša, djece, mladih, starijih osoba, zaposlenih, rizične populacije...
- Osnivanje Savjetovališta u skladu sa resursima ustanove
- Promocija Zdravstveno usmjerene tjelesne aktivnosti (ZUTA)
- Suradnja s Kineziološkim fakultetom u Splitu (projekti, nastava, istraživanja...)

- Aktivno provođenje Nacionalnog programa „Živjeti zdravo“– koordinacija za Splitsko-dalmatinsku županiju
- Aktivno sudjelovanje u radu Hrvatskog društva za sportsku medicinu: konzultacije, preporuke, radna grupa za izradu Smjernica HDSM:

1. Smjernice za zdravstvene preglede sportaša-natjecatelja
2. Smjernice za zdravstvene preglede sportaša-rekreativaca
3. Smjernice za zdravstveno-terapeutske usmjerenu tjelesnu aktivnost

- Izdavanje liječničkih potvrda i drugih službenih dokumenata za potrebe državnih institucija
- Telefonsko savjetovanje korisnika, članova obitelji kao i anonimnih osoba: kratko savjetovanje o problematici, pružanje podrške i davanje smjernica za daljnje djelovanje, pružanje informacija o mogućnostima i aktivnostima Službe i zajednice, ovisno o potražnji
- Aktivan rad u Savjetovalištu za anonimno i besplatno testiranje na virusne hepatitis i HIV Nastavnog zavoda za javno zdravstvo SDŽ
- Znanstveno istraživačka djelatnost: izrada stručnih i znanstvenih članaka, sudjelovanje na domaćim i međunarodnim radionicama, simpozijima i kongresima

ZAKONSKA PODLOGA NA KOJOJ SE ZASNIVA PROGRAM RADA SLUŽBE

- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 33/23)
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti (NN 100/18 i dopune)
- Zakon o zdravstvenom osiguranju (NN 80/13 i dopune)
- Plan i program mjera zdravstvene zaštite 2023. – 2026. (NN 127/23)
- Mreža javne zdravstvene službe (NN 49/24)
- Odluka o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja: (NN 56/17)
- Strateški okvir razvoja mentalnog zdravlja 2022. – 2030.
- Nacionalna strategija djelovanja na području ovisnosti za razdoblje do 2030. godine (NN 18/23).

USKLAĐENOST CILJEVA, STRATEGIJE PROGRAMA S DOKUMENTIMA DUGOROČNOG RAZVOJA

Plan rada i obavljanja djelatnosti usko je povezan i usklađen sa svim prethodno navedenim strateškim dokumentima; plan rada i aktivnosti usklađen je s *Europskim paktom za mentalno zdravlje* koji izdvaja pet prioriteta područja u zaštiti mentalnog zdravlja:

- prevenciju depresije i samoubojstava

- mentalno zdravlje u mladosti i obrazovanju
- mentalno zdravlje na radnom mjestu
- mentalno zdravlje starijih
- suprotstavljanje stigmi i socijalnoj isključenosti.

ISHODIŠTE I POKAZATELJI NA KOJIMA SE ZASNIVAJU IZRAČUNI I OCJENE POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE PROGRAMA

Svaka od aktivnosti prati se na mjesečnoj, kvartalnoj i godišnjoj razini u smislu broja izvršenih aktivnosti i obuhvata ciljne populacije.

Izvještaji se mjesečno dostavljaju u HZZO, HZJZ te kumulativno polugodišnji i godišnji u HZJZ i Ministarstvo zdravlja i Splitsko-dalmatinsku županiju.

Tromjesečni, šestomjesečni, devetomjesečni i godišnji izvještaji o poslovanju se dostavljaju Upravi Zavoda.

IZVJEŠTAJ O POSTIGNUTIM CILJEVIMA I REZULTATIMA PROGRAMA TEMELJENIM NA POKAZATELJIMA USPJEŠNOSTI U PRETHODNOJ GODINI

Izvještaji se temelje na uslugama Službe za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti, a one su sastavni dio mjesečnih, kvartalnih i godišnjih izvještaja.

8. BROJ I STRUKTURA ZAPOSLENIKA

Nastavni zavod je na dan 30. studenoga 2025. godine brojio 344 zaposlenika/ca zaposlenih na neodređeno i određeno vrijeme (dana 31. prosinca 2024. godine – 351 zaposlenika/ca) (Tablica 10.1.).

Tablica 10.1. – Usporedba broja zaposlenika na neodređeno i određeno vrijeme na dan 30. studeni 2025. godine i 31. prosinca 2024.

<i>Vrsta radnoga odnosa</i>	<i>2025.</i>	<i>2024.</i>	<i>Razlika</i>
Na neodređeno vrijeme	309	308	-5
Na određeno vrijeme	35	43	-13
<i>Ukupno</i>	<i>344</i>	<i>351</i>	<i>-7</i>

Brojevi zaposlenika/ca sljedećih grafikona i tablica uključuju zaposlene i na neodređeno i određeno vrijeme.

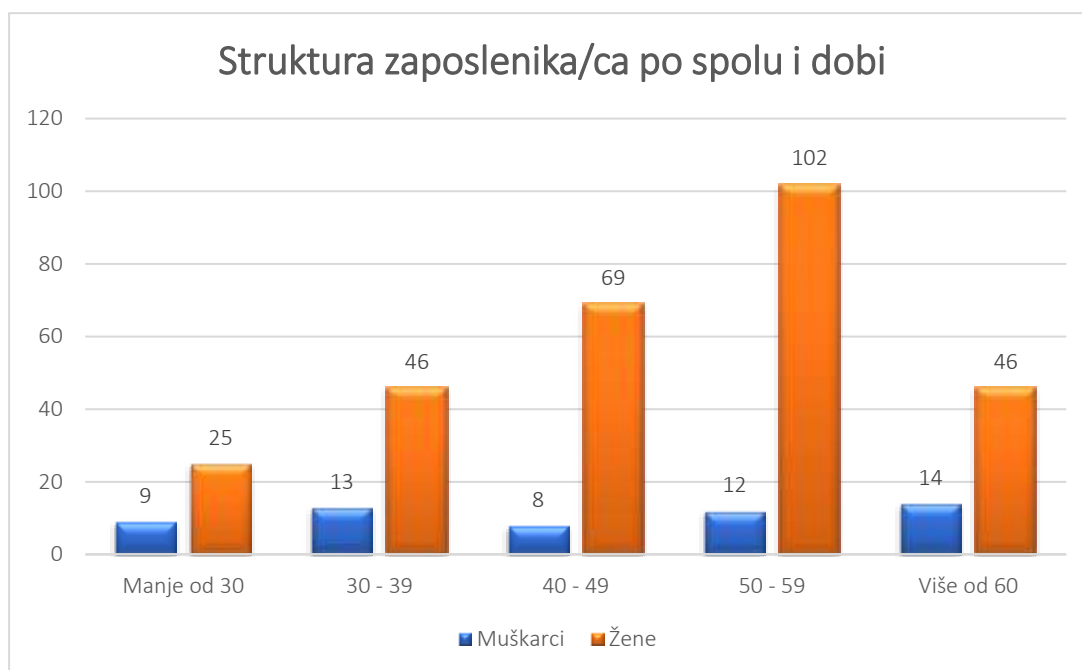
U Zavodu je na dan 30. studenoga 2025. godine bilo zaposleno 333 zaposlenica (Ž) i 86 zaposlenika (M) (Grafikon 10.1.):

Grafikon 10.1. – Spolna struktura zaposlenika/ca

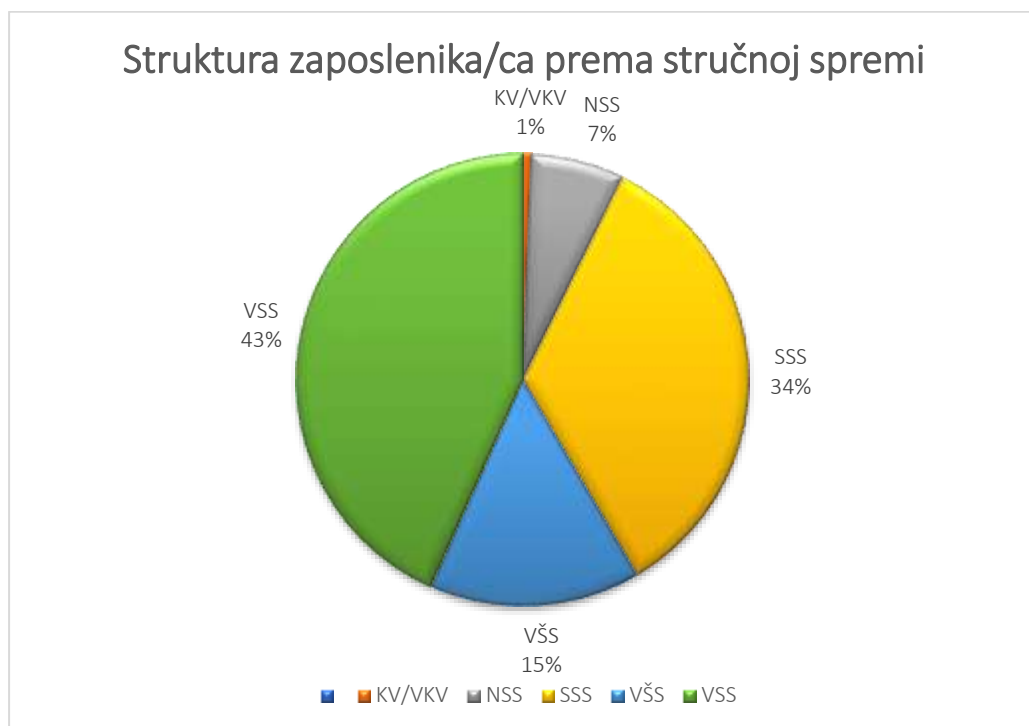
Najviše zaposlenika/ca bilo je u dobnim skupinama od 40 do 49 (77 zaposlenika/ca) i od 50 do 59 godina (114 zaposlenika/ca) (Grafikon 10.2.):

Grafikon 10.2. – Struktura zaposlenika/ca prema spolu i dobi

Struktura zaposlenika/ca prema stručnoj spremi prethodnih godina pokazuje da je najveći udio onaj sa zaposlenicima/cama koji imaju visoku stručnu spremu (VSS), što je vidljivo na Grafikonu 10.3.

Grafikon 10.3. – Struktura zaposlenika/ca prema stručnoj spremi

Zavod je brojio 149 zaposlenika/ca s visokom stručnom spremom (VSS), a od toga 23 doktora/ica znanosti i 3 magistara/i znanosti (Grafikon 10.4.).

Grafikon 10.4. – Struktura zaposlenika/ca s visokom stručnom spremom

Tablica 10.2. prikazuje broj zaposlenika/ca na neodređeno i određeno vrijeme prema stručnoj spremi u pojedinim službama na dan 30. 11. 2025. godine.

Tablica 10.2. – Broj zaposlenika/ca prema službama i stručnoj spremi

<i>Organizacijska jedinica</i>	<i>KV</i>	<i>VKV</i>	<i>NSS</i>	<i>SSS</i>	<i>VŠS</i>	<i>VSS</i>	<i>Ukupno</i>
Ured Ravnatelja						6	6
Služba za zajedničke poslove	1	1	23	24	7	13	69
Služba za epidemiologiju				25	6	28	59
Služba za kliničku mikrobiologiju				27	13	14	54
Služba za zdravstvenu ekologiju				29	8	38	75
Služba za javno zdravstvo i promicanje zdravlja				2	1	8	11
Služba za školsku i adolescentnu medicinu				9	15	29	53
Služba za mentalno zdravlje				2	2	13	17
<i>Ukupno</i>	1	1	23	118	52	149	344

9. PLAN ZAPOSŁJAVANJA ZA 2026. GODINU

Planom zapošljavanja za 2026. godinu predviđa se zapošljavanje 28 radnika na neodređeno vrijeme od kojih 19 specijalizanata (Tablica 11.1. i Tablica 11.2.).

Tablica 11.1. – Broj planiranih zapošljavanja prema organizacijskim jedinicama

<i>Službe</i>	<i>Broj</i>	<i>(%)</i>
Ured ravnatelja	0	0
Služba za zajedničke poslove	2	22,22
Služba za epidemiologiju	1	11,11
Služba za kliničku mikrobiologiju	0	0
Služba za zdravstvenu ekologiju	4	44,45
Služba za javno zdravstvo i promicanje zdravlja	0	0
Služba za školsku i adolescentnu medicinu	1	11,11
Služba za mentalno zdravlje	1	11,11
<i>Ukupno</i>	9	100%

Tablica 11.2. – Plan specijalizacija za 2025. i 2026. godinu prema organizacijskim jedinicama

<i>Red. br.</i>	<i>Organizacijska jedinica i naziv radnog mjesta</i>	<i>Broj</i>
	<i>Služba za epidemiologiju</i>	
1.	Doktor medicine	5
	<i>Služba za kliničku mikrobiologiju</i>	
1.	Doktor medicine	2
	<i>Služba za zdravstvenu ekologiju</i>	
1.	Doktor medicine	1
	<i>Služba za javno zdravstvo</i>	
1.	Doktor medicine	2
	<i>Služba za školsku i adolescentnu medicinu</i>	
1.	Doktor medicine	6
	<i>Služba za mentalno zdravlje</i>	
1.	Doktor medicine	3
	<i>Ukupno</i>	19

10. FINANCIJSKI PLAN ZA 2026. GODINU

PLAN PRIHODA POSLOVANJA ZA 2026. GODINU

U 2026. godini prijedlogom Financijskog plana planira se ostvarenje prihoda poslovanja u iznosu 18.451.762,92 EUR što je za 4.587.397,92 EUR, odnosno 33,09 % više u odnosu na Financijski plana za 2025. godinu – I. izmjena koji je iznosio 13.864.365,00 EUR. Planirani prihodi od prodaje nefinancijske imovine planirani su u iznosu od 5.000,00 EUR.

Rashodi poslovanja financiraju se iz prihoda poslovanja i prihoda od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 18.456.762,92 EUR.

Tekuće pomoći od izvanproračunskih korisnika iskazani na računu 63 u iznosu od 10.000,00 eura planiraju se za provođenje projekta „Pripravništvo u javnim službama“ koji je financiran od HZZ –a s osnovu refundacije plaća za pripravnike, a u svrhu provođenja mjera sufinanciranja zapošljavanja za stjecanje prvog radnog iskustva kroz pripravništvo.

Tekuće pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan iskazani na računu 63 planiraju se u ukupnom iznosu od 1.265.751,29 EUR.

Planirani iznos od 80.000,00 eura odnosi se na pokriće troškova poslovanja u djelatnosti prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnika prema Programu kojeg financira Ministarstvo zdravstva. Sredstva se dodjeljuju na temelju natječaja za prijavu programa zdravstvenih organizacija u suradnji s udrugama u Republici Hrvatskoj za dodjelu financijskih sredstava u okviru raspoloživih sredstava iz dijela prihoda od igara na sreću na području prevencije ovisnosti i ponašajnih ovisnosti. U 2026. godini Nastavni zavod je aplicirao i dobio projekt „Bez dileme“ u okviru raspoloživih sredstava iz dijela prihoda od igara na sreću u području prevencije ovisnosti i ponašajnih ovisnosti. Opći cilj projekta je spriječiti i/ili ublažiti razvoj mentalnih poremećaja i ovisnosti.

Pomoći u planiranom iznosu od 1.175.751,29 EUR planiraju se za cjepiva kao prihod za primljenu pomoć iz državnog proračuna.

Pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava iskazani na računu 63 planirane su u iznosu 232.420,14 EUR i odnose se na plaćanje nastalih i odobrenih troškova za:

Projekt „Učinkoviti ljudski potencijali – Stjecanje prvog radnog iskustva“ koji se odnosi na primanje osoba na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa s ciljem omogućavanja polaganja obveznog pripravničkog ispita i izlaska novih kadrova na tržište rada u planiranom iznosu od 60.000,00 eura.

Projekt „Prevencija je najbolja intervencija“ kojim se financira specijalističko usavršavanje za 4 liječnika NZJZ SDŽ koji će nakon završetka specijalističkog osposobljavanja i položenog 84 specijalističkog ispita nastaviti pružati zdravstvene usluge stanovnicima Splitsko – dalmatinske

županije i time održivosti standarda mreže javnog zdravstva u planiranom iznosu od 87.165,31 eura.

Projekt InnoThyroGen u planiranom iznosu od 60.250,00 eura koji se odnosi na uspostavu biobanke podataka za oboljele od bolesti štitnjače, prikupljanje osobnih podataka kroz intervju, fokus grupe i ankete, te razvoj modela strojnog učenja. Projekt InnoThyroGen okupit će 12 partnerskih institucija u dva regionalna istraživačka ekosustava. Hrvatski istraživački ekosustav čine Medicinski fakultet u Splitu kao koordinator, KBC Split, Poliklinika Leptir, Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije, Hrvatska udruga za bolesti štitnjače, te tri partnera iz privatnog sektora. Trajanje projekta je 48 mjeseci. Cilj je ovog projekta unaprijediti zdravlje štitnjače pomoću prediktivnih algoritama i spoznaja na području genomike te stvoriti regionalne ekosustave specijalizirane za personaliziranu medicinu, s posebnim naglaskom na bolesti štitnjače.

Projekt SHIELD u planiranom iznosu od 25.004,83 eura. Projekt SHIELD je usmjeren na djelovanje protiv raka uzrokovanog infekcijama, raka koji se može spriječiti cijepljenjem i prevenciju zaraznih bolesti (HIV/AIDS, tuberkuloza, hepatitis). Ciljevi projekta su: smanjenje preuranjenog morbiditeta i mortaliteta uzrokovanih zaraznim bolestima, uključujući rakove uzrokovane infekcijama i rakove koji se mogu spriječiti cijepljenjem, smanjenje stigmatizacije i diskriminacije oboljelih od HIV/AIDS-a, tuberkuloze i virusnog hepatitisa, te smanjenje raka uzrokovanog infekcijama, posebno HPV-om, HBV-om i HCV-om. Očekivani utjecaj projekta je: povećana prihvaćenost cijepljenja protiv HPV-a i kod dječaka i kod djevojčica, bolja svijest o rizicima među ciljanim populacijama, povećana prihvaćenost cijepljenja protiv HBV-a među ranjivim skupinama te povećana prihvaćenost testiranja i liječenja HBV-a i HCV-a, kao i poboljšana povezanost sa skrbi.

Prihodi od imovine iskazani na računu 64 planiraju se u 2026. godini u visini 52.000,00 EUR.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknadama iskazanim na računu 65 planiraju se u 2026. godini u visini od 950.000,00 EUR.

Prihodi od prodaje proizvoda te pružanja usluga na tržištu iskazani na računu 661 planiraju se u iznosu od 4.951.251,21 EUR.

Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja iskazani na računu 67 za 2026. godinu iznose 659.753,00 EUR. Prema odobrenim limitima iz Proračuna Splitsko – dalmatinske županije financirati će se ove aktivnosti i projekti:

Program „Smanjenje onečišćenja“, Aktivnost „Ispitivanje kakvoće mora, vodovodnih voda, zraka i razine buke“ u planiranom iznosu u visini 223.293,00 EUR

Redovna djelatnost u iznosu od 211.600,00 EUR sukladno Sporazumu o sufinanciranju poslova prevencije i zaštite zdravlja Nastavnog zavoda za javno zdravstvo SDŽ

Povrat danih sredstava temeljem tekućeg prijenosa drugim proračunskim korisnicima unutar istog proračuna u iznosu od 224.860,00 EUR.

Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine iskazani na računu 67 za 2026. godinu planiraju se u visini odobrenih sredstava u iznosu 391.807,00 EUR.

Prihodi na temelju ugovornih obveza iskazani na računu 67 iznose 9.941.119,44 EUR.

Ostali prihodi iskazani na računu 68 planiraju se u visini od 7.660,84 EUR.

Prihodi od nefinancijske imovine iskazan na računu 72 planiraju se u visini 5.000 EUR.

PLAN RASHODA POSLOVANJA ZA 2026. GODINU I OBRAZLOŽENJE

U 2026. godini planira se ostvarenje rashoda poslovanja u iznosu 18.456.762,92 EUR što je za 5.416.903,17 EUR ili 22,69 % manje u odnosu na Financijski plan za 2025. godinu u kojem su iznosili 23.873.666,09 EUR. Rashodi poslovanja financiraju se iz prihoda poslovanja u iznosu od 18.451.762,92 EUR i prihoda od prodaje financijske imovine u planiranom iznosu od 5.000,00 EUR. Razlog navedenog smanjenja je uključivanje prenesenog viška prethodnih godina u 1. rebalans financijskog plana za 2025. godinu u iznosu od 4.923.921,42 eura. Dakle, bez prenesenog viška ukupni prihodi planirani 1. rebalansom financijskog plana za 2025. godinu iznose 18.949.744,67 eura te su isti u odnosu na prihode planirane prijedlogom financijskog plana za 2026. godinu veći za 492.981,75 eura odnosno 2,67 %.

Rashodi za zaposlene iskazani na računu 31 planiraju se za 2026. godinu u iznosu 12.899.464,09 EUR. Rashodi za zaposlene obuhvaćaju rashode za bruto plaće, ostale rashode za zaposlene i doprinose za obvezna davanja. U 2026. planira se rast rashoda za zaposlene (31) prvenstveno kao posljedica povećanja osnovice za obračun plaća u javnim službama.

Plan materijalnih rashoda iskazanih na računu 32 za 2026. godinu planiraju se u visini 5.014.871,83 EUR. U okviru materijalnih rashoda iskazuju se naknade troškova zaposlenima, rashodi za materijal i energiju, rashodi za usluge, naknade troškova osobama izvan radnog odnosa, te ostali nespomenuti rashodi poslovanja.

Financijski rashodi iskazani na računu 34 planiraju se u iznosu 9.000 EUR.

Naknade građanima i kućanstvima iz proračuna iskazani na računu 37 planiraju se u iznosu od 12.000,00 EUR. Navedeni rashodi se odnose na školarine za poslijediplomske studije i specijalizacije djelatnika Nastavnog zavoda.

Donacije i ostali rashodi iskazani na računu 38 planiraju se u iznosu od 24.420,00 EUR.

PLAN RASHODA ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE 2026. GODINU I OBRAZLOŽENJE

Plan rashoda za nabavu nefinancijske imovine za 2026. godinu iznosi 497.007,00 EUR. Obzirom da će Nastavni zavod na dan 31.12.2025. godine raspolagati značajnim iznosom viška iz prethodnih godina, navedena sredstva biti će tijekom 2026. godine raspoređena na rashode za nabavu nefinancijske imovine odnosno rashode za dodatna ulaganja na građevinskim objektima.

Razrada plana rashoda za nabavu dugotrajne nefinancijske imovine prema vrsti troška dani su u tabelama u privitku. Plan rashoda za nabavu dugotrajne nefinancijske imovine za 2026. godinu prema izvorima financiranja prikazan je u tabeli.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine financiraju se iz:

vlastitih prihoda - 6615 – Prihodi od pruženih usluga na tržištu

prihoda iz decentraliziranih sredstava – 6712 - Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine

prihoda za posebne namjene – 6731 – Prihodi od HZZO-a na temelju ugovorenih obveza

prihodi temeljem Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz EU fondova iskazani na računu 638

prihoda od prodaje nefinancijske imovine – 7211 – Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine

U 2026. godini planira se:

- realizacija nabava za dugotrajnu nefinancijsku imovinu čiji su postupci započeli i/ili završili u 2025. godini
- realizacija Plana nabave za 2026. godinu prema odobrenim prioritetima stručnih službi.

U 2026. godini od većih investicija planira se:

- Izrada pripremne i projektne dokumentacije za izgradnju novog objekta Službe za kliničku mikrobiologiju, Vukovarska 46 u Splitu koja je nužna zbog nedostatka prostora za organizaciju rada Službe za kliničku mikrobiologiju. Naime, služba djelatnost obavlja u zgradi koja je izgrađena 1933. godine koji nije adekvatan za planirano uvođenje novih metoda i proširenje rada Službe za kliničku mikrobiologiju. Nakon izgradnje novog objekta planira se otvorenje Centra za preventivnu medicinu Nastavnog zavoda koji bi obuhvaćao rad Službe za školsku i adolescentnu medicinu, Službe za javno zdravstvo i promicanje 87

zdravlja i Službe za mentalno zdravlje za prevenciju kroničnih bolesti, a na korist stanovništvu Splitsko – dalmatinske županije.

- Nabava aparata MALDI-TOF za identifikaciju do razine vrste bakterija i gljivica koji je potreban radi slijedećih razloga:
 - Visoka pouzdanost u identifikaciji mikroorganizama
 - Identifikacija patogena za koje su standardni postupci komplicirani i skupi - Identifikacija nekih patogena (npr. streptokoka, korinebakterija, gram-negativnih nonfermentora, gljiva itd.) nije uopće moguća standardnim postupcima
 - Brzina - Sam postupak je jednostavan i kratak i daje rezultate u većini slučajeva (> 87 %) istog dana kad je mikroorganizam izoliran za razliku od tradicionalnih metoda kojima se samo minoran broj (< 10%) mikroorganizama može identificirati istog dana
 - Jednostavnost postupka - Zbog jednostavnosti postupka moguće su uštede u cijeni rada uloženog za identifikaciju mikroorganizama
 - Nakon početnog ulaganja u uređaj cijena pretrage niska
 - Može se koristiti i za tipizaciju izolata - Osim za identifikaciju izolata MALDI-TOF MS se uspješno može koristiti za tipizaciju mikroorganizama na razini podvrsta što je korisno za epidemiološke studije (na primjer izolati MRSA)
 - Smanjenje količine medicinskog otpada - Standardni identifikacijski postupci (biokemijski niz, komercijalni testovi poput API-ja i sl.) osim samog troška reagensa i vremena kojeg laboratorijsko osoblje treba uložiti za izvođenje rezultata stvaranjem značajnih količina medicinskog otpada kojeg treba na ispravan način uz značajan trošak zbrinuti.

11. PLAN INFORMATIZACIJE

Sukladno zahtjevima Službi Zavod u 2026. godini planira, u svrhu poboljšanja poslovnih procesa, uložiti dio financijskih sredstava u poboljšanje mrežne sigurnosti i nabavu informatičke opreme – u skladu sa NIS2 direktivom.

S obzirom na to da je zdravstvo u zadnje vrijeme na samom vrhu izloženosti kao meta kibernetičkih napada, potrebno je sustav napredno zaštititi od takvih napada ali i samog korisnika na osobnim računalima. Planirani su sustavi za otkrivanje i odgovor na napade unutar Zavodske mreže kao što su krađa identiteta, vjerodostojnica, kretanje mrežom te promicanje proaktivne detekcije utemeljene na upadima kroz sve slojeve mreže. Poslovnim sustavima bi pružali zaštitu u stvarnom vremenu od nepoznatih prijetnji blokiranjem i analizom prijetnji te na taj način bi spriječili da se zlonamjerne datoteke prodru kroz našu obranu (vatrozid).

Sprječavanje malicioznog prodiranja putem sustava e-pošte isto je tako važno kao i ostali segmenti zaštite mrežne infrastrukture pa bi tako implementacijom sustava koji se dodatno integrira s postojećim sustavom e-pošte pružili zaštitu od zlonamjernih sadržaja.

Sva postojeća i planirana oprema je u skladu sa NIS2 direktivom – što obuhvaća: SOC – antivirus, Patch management i software deployment, Asset management i ITSM, Remote support, Monitoring, SIEM. Također, planira se povećanje kapaciteta za sigurnosno kopiranje na centralnoj lokaciji, te u Ispostavi Imotski.

U 2026. godini planira se zamjena mrežne opreme kojoj je prošlo vrijeme održavanja, te ona koja svojim karakteristikama (brzina, upravljivost, sigurnost itd.) ne udovoljava rastućim potrebama – na centralnoj lokaciji i po ispostavama.

Također, planirana je nabava određenog broja isključivo poslovnih laptopa za „rad na daljinu“, te određeni broj ostalog hardwarea.

